GIÁO HỮU NGƯỜI BỔN Số 282 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ BẢY 11 DECEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 1914

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 tháng	6 tháng	12 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	3$00	4$80	2$80	1$00
Ngoại-quốc	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	14.00	7.00	5.50	
	10.00	5.00	2.80	

Những báo cắt kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Độc giả mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m.
Petites annonces classées. . . 0$20 la ligne

Sự tiến-hóa của đàn-bà Tàu

II

Họ hiểu rằng đàn-bà cũng có thông minh, cũng đủ khí-lực, đủ gánh vác việc đời, đóng góp cái bổn-phận của mình với nhân-quần xã-hội; chỉ vì cái tập-quán đã từ bao giờ, áp chế quá, giam hãm quá, không được nhờ sự giáo-dục để mở trí rèn tài, thành ra suốt đời chỉ loanh quanh ở chốn buồng the, không làm được việc gì bổ ích lớn cho dân cho nước. Họ mới tìm cách để học hành, tìm cách để thoát khỏi cái vòng áp chế, không ngại tổn-phí, không sợ xa xôi, bỏ hẳn cái thói nhút-nhát thẹn nguợng của đàn bà ngày trước, kéo nhau đi du-học ngoại quốc, vào khoảng mươi năm nay, nhân-tài thành tựu cũng đã nhiều, đã có nhiều người đỗ y-khoa bác-sĩ, lại có người học-thuật thật tinh thâm, trí-thức thật thông tuệ, cai quản được một bệnh-viện to, mà lại từng lấy có danh tiếng, lại có người dự chân vào cuộc diễn thuyết vạn-quốc của đàn-bà thầy thuốc ở thành Nữu-ước năm 1919; lại có người làm thầy ngoại khoa rất có tài. Ở trường Y-khoa đại-học Quảng-đông, hiện nay đã có bao nhiêu nữ-học sinh có bằng tốt-nghiệp. Về nghề buôn bán bây giờ, họ cũng giỏi lắm, đã có người coi việc rất có tiếng ở trong một nhà buôn to ở Thượng-hải, lại có nhiều người mở được ngân hàng ở Bắc-kinh ở Thượng-hải và ở các thành phố lớn khác. Họ cũng biết cái lợi hợp quần, họ cũng biết kết đoàn thể, cũng nhiều người sáng lập ra hội nhân quyền đàn bà, xếp đặt thật là khôn khéo, công việc thật là hoàn thiện. Đến năm 1923, lại có người lập ra quốc-tế điều ước của đàn bà, xưa nay ở nước Tàu chưa từng có bao giờ.

Đàn bà Tàu bây giờ làm được mọi nghề, không kém gì đàn ông mấy, đến cả chức việc ở sở xe-lửa, cũng đã thấy có đàn bà làm rồi. Về các nghề chơi giải trí, như tập võ, như thể-thao, cũng là những cuộc đua xe đua ngựa, họ đều giỏi cả. Sự ham chuộng hơn nhất của đàn bà Tàu là nghề làm thuốc, mà lòng ước vọng nồng nàn của họ, là chiếm được cái địa-vị ở trong các sở công. Năm 1919, đã có người được cử đi dự hội Nữ lao-động vạn-quốc ở thành Hoa-thịnh-đốn. Mới đây một cô con gái Tàu, ở thành Phalê nhiều người biết, được chính-phủ Tàu cử đến dự cuộc diễn-thuyết vạn-quốc ở Pha lê, cô ấy đọc những bài diễn-văn rất có giá-trị.

Sự tiến-hóa của đàn-bà Tàu bây giờ, ở ngoài cũng chưa mấy người biết, vậy họ hết sức làm cho danh tiếng dồn ra ngoài cho chị em các nước biết. Nhiều nhật-báo và tạp-chí (cũng có vài tờ viết bằng tiếng Anh) cốt làm cho đàn bà đọc, và có ý truyền bá ra bên ngoài. Đã có một bà đi du-lịch rất rộng, và biết nhiều thứ tiếng lắm, hiện làm viên phóng sự rất có tiếng ở Bắc-kinh cho một nhà báo ở Thượng-hải.

Nói tóm lại, đàn bà Tàu bây giờ, nhờ lúc vận-hội đã mở-mang, trí-thức đã khai thông, đã hiểu rằng sự tiến-hóa của xã-hội, đàn bà cũng dự một phần, họ mới gắng sức học-hành, vui lòng làm việc, hòng đủ sức theo đuổi chị em ở châu Âu, châu Mỹ, để mưu cuộc tiến-hóa cho tổ-quốc, giúp việc lợi ích cho đồng-bào. Đàn bà Tàu bây giờ, cái trí-thức, cái tư-tưởng vì với đàn bà Tàu từ ba bốn mươi năm về trước, thật là khác xa, đó thật là một việc cải quan rất lớn ở trong thế-giới. Lại xem ra những nước khác ở châu Á như là nước Ba-tư, nước Ấn-độ và nước Thổ-nhĩ-kỳ, theo cái tập tục lưu truyền đã bao nhiêu năm, cách đối đãi đàn bà, lại có phần nghiêm khắc thiên lệch hơn nữa; thế mà mấy năm nay, cũng đã nghe nói nước nọ khai phóng nữ-quyền, nước kia yêu-cầu nữ-quyền, thì biết công-lý của thế-giới đã đến ngày phát-minh, quyền lợi của loài người đã đến ngày khôi-phục, cái lối áp chế của đàn ông đối với đàn bà, cũng cùng với cái lối quân chủ đối với nhân-dân, đến ngày phá tan đi hết.

Nước Nam ta xưa kia theo học chữ nho, lễ giáo và phong-tục phần nhiều theo của Tàu, cách đối đãi đàn bà, thật cũng có thiên lệch đôi chút, từ ngày học-thuyết và văn-hóa của Thái-tây truyền bá sang cõi Á đông, chữ tự-do, chữ bình-quyền, đã gầu thành ra câu cửa miệng, nữ giới mình kiến-văn cũng đã khai-phát, trí-thức cũng đã mở-mang, cũng đã đua đuổi nhau vào con đường học-vấn, để mở trí rèn tài, không cam phận ngu dốt yếu hèn như trước. Hiện nay cũng nhiều người có bằng tốt-nghiệp nọ, bằng tốt-nghiệp kia, tuy ví với các bậc đại-thành của chị em nước Tàu đã kể trên kia, thật chưa thấm vào đâu, nhưng ở vào cái nước đàn bà không được học, không được dạy, từ mấy nghìn năm, nay bỗi cái làn sóng xô đẩy rất mạnh, mà có sự thay đổi mau đến như thế; thì cũng đủ biết đàn bà mình cũng có thông minh, có chí khí, đủ theo đòi được nghiệp học, đóng góp được việc đời, chớ không phải là ngu xuẩn ươn hèn, như phần nhiều người xưa vẫn nghĩ lầm đâu. Duy có sự thay đổi ấy, bay đỡ thế nào, thì còn phải đợi cái kết quả về sau, chớ bây giờ cũng chưa thể bàn nói được vậy.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 8 décembre 1926

Nước Pháp

Bài diễn văn của M. Poincaré

Bài diễn văn của M. Poincaré ngày hôm qua tại thủ-đô nghị-viện vì lời lẽ của ngài rất là thành thực và ngài phân trần được mọi lẽ rất là phân minh, nên đã gây nên được một mối cảm giác rất là sâu xa. Ngài có nói câu tiền nội-các trước sở dĩ phải tăng cái số giấy bạc lên là vì cái tình thế bó buộc phải làm như vậy. Việc giá nọ sẽ mất tám nghìn triệu; sẽ tiêu ấy lấy về các khoản chi thu, lấy về tiền của nước Đức nộp và lấy ở trong quỹ hoàn trái. Chính-phủ đã dự bị, bằng tiền livres và tiền dollars các số tiền đã để hoàn các trái khoản tới hạn trong năm 1927. Ngài có nói sở chi thu ngày nay không có ngại gì về các việc bán đầu cơ, có thể làm cho cái giá hối-đoái cao lên. Cái giá tiền tệ sẽ hồi phục dần dần mà nay còn đợi cho cái giá tiền tệ tự nó đứng vững thật, rồi mới ấn định cái giá tiền tệ bằng luật pháp. Ngài có nói hiện nay không có việc khủng hoảng về đường kinh-tế, mà dù sau này không tránh được hẳn việc khủng hoảng nữa, thì việc khủng hoảng có xảy ra cũng không quan hệ gì lắm vì chính-phủ đã dự phòng đủ các phương-sách để khiến cho cái nạn thất nghiệp không sinh ra khổ lại lắm.

Cân bằng thanh khoản ngoại tệ

Lễ bài diễn-văn của M. Poincaré đọc tại nghị-viện. Báo *Figaro* nói M. Poincaré chỉ rõ cho được cả công cả tư, khiến cho nghị-viện và quốc dân sáng tỏ, thực là giúp cho nước Pháp được việc lớn. Báo *Matin* nói M. Poincaré đã minh chứng mọi lẽ về cái chính-sách trong bốn tháng mới rồi.

Việc tài chính

Mấy viên trong hội-đồng tài-chính của nguyên-lão nghị viện có đệ trình các hội viên trong hội-đồng ấy một khoản xin cấm không được đem vào ngân thị những ngân-sản thuộc địa phát hành chưa được mười năm; hội-đồng đã cử M. Chéron và M. Schramseck soạn bản dự án về việc ấy.

Các hòng giáo-chủ Trung-hoa

Năm vị hồng giáo-chủ Trung-hoa đã dự các cuộc vui lớn ở Lyon, hiện các ngài đã tới Paris.

Cái vấn đề cao-su

Có người hỏi ý kiến M. Ostave Homberg chánh hội-đồng quản-trị hội cao-su ở Đông-dương về cái thị trường cao-su, và về việc người Hoa-kỳ định lập một hội các nhà tiêu thụ cao-su, thì ông có nói hiện nay tin tức mỗi nơi một khác không biết thế nào mà xét được, song hình như người Hoa-kỳ trước kia vẫn phản đối cái chương trình Stevenson nay lại đổi chánh sách và lại muốn ấn định cái thị giá cao su, cần nhà sản xuất cao-su cứ đợi được một cái giá nhất định thì bán hết hàng đi, các nhà tiêu thụ thì nói: cứ lập một cái quỹ để mua cao-su khiến cho cái giá cao su tới cái giá nhất định và cái số cao-su ở thị trường «tăng tăng lên.» Việc trù tính cho cuộc mua bán được quân bình như thế cũng là hay lắm, nhưng đã làm thế nào cũng không có gì là chắc chắn, vì cái số xuất sản của các trại cao-su và sự tăng tiến của cái số kê tiêu như có quân bình với nhau thì sự quân bình mới chắc chắn được. Hiện nay việc chế bánh xe cao-su cho được lâu bền đã được tiến bộ lắm cho không trông thấy sự mỏi mang trong việc tiêu thụ ô tô. Nhưng sau này sự tiêu thụ một ngày lại tăng tiến lên thì cũng không phải ngại rằng cái số xuất sản sẽ nhiều quá mức đâu.

Nước Anh

Tại nghị viện

M. Macdonald lại trách cứ chánh đảng lao-động ở nghị-viện.

Việc xuất cảng than

Hôm đã bắt lệ cấm việc xuất cảng than chỉ trừ có than anthracite và than cốke là vẫn cấm mà thôi.

Nước Đức

Tòa nội-các

Các viên lãnh-tụ đảng xã-hội đã trình bày với quan thủ-tướng mọi lẽ về cái ân hưởng về lời tuyên bố của ông Scholz tại cuộc đại hội-nghị Luxembourg; các viên lãnh-tụ ấy không muốn lập một tòa nội-các đại liên hiệp mà có đảng dân-tộc dự vào.

Về cái thái độ của đảng xã-hội đối với tòa nội-các bây giờ, và về việc định đi một cuộc liên hiệp để tán trợ cho chánh-phủ, thì báo *Berliner Tageblatt* nói may ra quan thủ-tướng giữ được cho tòa nội-các khỏi đổ. Mấy tờ báo của đảng dân tộc thì nói trước lễ Noël này tòa nội-các sẽ bị đổ.

Ông nghị-viện Heinemann về đảng xã-hội bình phẩm về lời tuyên bố của M. Scholz có nói đảng xã-hội đã xin dự vào tòa nội-các vậy thì một là ưng cho đảng xã-hội dự vào quyền chính, một đằng là cạnh-tranh với đảng ấy cho đến kỳ cùng, tùy ý tòa nội-các muốn chọn đằng nào thì chọn.

Hoa-kỳ

Việc khủng hoảng trong nghề giồng bông

Quan tổng thống Coolidge có gửi thơ cho nghị-viện nói rằng nay muốn bỏ cứu cái việc khó khăn về buổi khủng hoảng của nghề giồng bông, nay nên đặt một sở quan để trông nom việc bán bông. Ngài lại khuyến nên trợ cấp cho nghề cao su ở Philippin-tân.

Thụy sĩ

Hội Vạn-quốc

Hãng điện báo *Volff* có nói M. Stresemann bị ngộ lãnh nhẹ không dự được hội đồng quản-trị hội vạn-quốc.

Nước Áo

Việc chính-trị

Ban tài chính của nghị viện mới chuẩn một khoản của đảng xã hội tỏ ý không tín nghiệm M. Schurf. Về việc các quỹ trái kim.

Nhật-bản

Tại thượng nghị-viện

Nhật-hoàng đã cử nhiệm ông hội viên mới vào thượng nghị-viện; trong số ấy có báo-sĩ Ntobe Hitherto trước đây là ủy viên lại bộ tổng thư-ký của hội Vạn-quốc.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 4 décembre

Vấn-đề Nội-các

Cuộc hội-nghị Thiên-tân vừa rồi, phái Phụng-Thiên quyết đem Lương-sĩ-Di ra tổ chức tòa Nội-các. Trước khi Lương chưa tổ chức xong thì sẽ do Phan-Phụ quyền nhiệm.

Ba tỉnh phản-đối tá khoản của nước Anh

Vì một nhà buôn Anh ở Hương-cảng định cho Trương-tác-Lâm vay 500 vạn bạng để làm quân phí xuống đánh miền Nam do Cố-duy-Quân kỳ ở Bắc-kinh, nên nhân dân ba tỉnh An-huy, Giang-tô và Chiết-giang có điện cho công-sứ Anh ở Bắc-kinh yêu cầu phải bắt nhà buôn kia đình chỉ tá khoản ấy.

Chính-phủ Quảng-châu cấm dùng cờ năm sắc

Chính-phủ Quảng-châu từ khi đổi dùng hiệu cờ «thanh thiên bạch nhật» và «mãn-địa-hồng» thì cấm chỉ hiệu cờ năm sắc «hồng, hoàng, lam, bạch, hắc» mới đây có mấy nhà buôn còn dùng cờ ấy, nên lại ra lệnh nghiêm cấm.

Chu-phượng-Kỳ xướng độc-lập ở Chiết giang

Chu phượng-Kỳ là sư-trưởng quân Chiết-giang theo ý nhân dân phản kháng quân Phụng-thiên kéo xuống miền Nam, và tuyên ngôn độc-lập. Chu nói rằng: Quân Phụng không phải là kẻ thân của ta, quân Nam không phải là người bạn của ta, nếu sĩ phạm vào bờ cõi của ta, ta sẽ coi là kình-địch mà hết sức chống. Nếu quả thì Tôn-truyền-Phương thực nguy, vì mất vây cánh rồi.

Tào-Côn ốm nặng

Vì sự các tướng lĩnh của số quân phí là sẽ tiến gia-sản ba trăm vạn đồng của Tào đã trích ra làm quân phí để phản công quân Nam, chia bơi không đều, thành ra thù oán nhau, làm cho cuộc phản công bị thất trại, nên Tào tức bực mà bị bệnh. Hiện Tào ở Trịnh-châu, bệnh tình nặng lắm. Nhưng thuốc thang Tào đều phải xem xét lấy rồi mới dùng, vì sợ có kẻ thừa cơ mưu hại chăng.

(*Dịch báo Tàu*)

Ngày 6 décembre

Quân Phụng-thiện khởi hành

Tin Bắc-kinh. — Tại các nơi binh vụ có nói nay đã nhất định đem nhiều quân đi đường hỏa xa từ Bắc-kinh đến Hán-khẩu để đánh nhau với quân cộng-sản. Ngày 8 décembre có 8 sư đoàn khởi hành.

Tin Phụng-thiên. — Vì chánh phủ Xô-viết nước Nga đọa nạt, và vì có tin đồn rằng chánh phủ Xô-viết tụ tập quân lính ở đường cương giới phía bắc Mãn-châu, để giữ cho Trương-tác-Lâm không thể hết sức vận động đối với quân Xích-vệ ở dọc sông Đương-tử, nên ở Phụng-thiên phải sử một đạo quân xuống miền nam.

Tình thế Phúc-kiến

Tin Phúc-châu. — Quân Quảng-châu chưa vào Phúc-kiến, nhưng ở đấy đã kéo cờ quốc dân đảng, và hiện mấy người về đảng quốc dân đã được cử để thế chân cho các viên chức của Tôn-truyền-Phương.

Bản quân đã hô thành Phúc-châu, quân lính bản tỉnh sắng chiến thuyền đã đầu hàng với nam-quân.

Không thấy đâu nói công kích người ngoại quốc, và nghe chừng không có gì là nguy hiểm cả.

Việc hành động của Phùng-ngọc-Tường

Tin Bắc-kinh. — Có tin rằng quân của Phùng-ngọc-Tường có đang quá kích nước Nga giáp giới sau đó, định tràn vào Tây-giang. Có lẽ tin ấy đáng thực, vì đường cương giới Tây giang liền với đường cương giới nước Nga, như vậy chánh phủ Xô-viết nước Nga gửi khí giới cho Phùng ngọc-Tường rất dễ, mà đường cương giới Nam và Tây của Tây-giang lại chung với đường cương giới Âu-độ vậy Tây-giang mà theo về công-sản, thì thực là một cái nguy cho Ấn-độ.

Tình-thế Hán-khẩu

Tin Hán-khẩu. — Việc nhất loạt bãi công không thành, vì bọn đầy tớ, và những người công khác không tán thành, nhưng ở các nơi lao động, tình thế rất là náo động.

Hiện có một cái phong trào kịch liệt bài ngoại, và hiện nay nam quân đã đóng ở Hán-khẩu, nên mọi việc biểu tình lại càng công nhiên.

Ngày hôm nay đã đặt một cuộc đại hội-nghị để dụng một hội mưu định là trục xuất người Anh.

Mới phát cho các quan võ Quảng-châu một quyển sách mới như thế một quyển bản đạo. Trong sách có những câu phải đẩy cho linh học. Sau đây trích mấy câu hỏi, và câu đáp:

Hỏi. — Anh là ai?

Đáp. — Là một người của đạo quân quốc-dân, chiến tranh để bành vực cái quyền tự do, và cái chủ nghĩa Tôn-Văn.

Hỏi. — Những kẻ cừu địch chính là ai?

Đáp. — Nước Anh và nước Nhật.

Hỏi. — Tại làm sao?

Đáp. — Vì hai nước ấy cấp tiền, và khuyến-miễn việc bạn quân phiệt phản kháng quốc dân.

Ngày hôm trước các nhà buôn Trung-hoa họp hội đồng, và định rằng nếu việc bạo lao-động cho chính-sách đoàn đi đọa nạt không thay đổi ra làm sao, thì sẽ đóng cửa hàng và nhà máy. Sở chính-trị thấy vậy bèn xin bãi 1.000 tên sát đem đi.

(*Dịch báo Tàu*)

Ngày 8 décembre

Nhật bản với Trung-hoa

Ở Tokio có tin rằng nước Nhật còn xem xét sẽ tận tình thì Trung-hoa rồi mới công nhận cho chánh phủ Quảng-châu.

Ở Cáp-nhĩ-tân có tin rằng hiện nay ở Phụng-thiên nước Nhật và Trung-hoa đương có cuộc hội nghị để bàn về các vấn đề về tuyến-điện.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn chỉ-bảo cho tôi việc sau này:

Tôi có người chị họ nợ của một người trong làng 200 đồng bạc đã non một năm nay, nhưng vì lụt lội thóc lúa mất cả nên chưa lo được tiền giả chủ nợ. Người này thấy người mẫu nợ phải nuôi con mọn, cứ đợi bắt bỏ tù nợ để đòi ngay bằng được. Vậy nếu tôi bắt bỏ tù nợ mà còn bận nuôi con thì có thể xin khất hoặc xin hoãn việc bắt giam nợ được không, xin ngài chỉ bảo cho thì tôi được đội ơn lắm. Tôi lại thấy nói đã có chỉ-dụ bãi lệ giam nợ đi rồi, vậy việc ấy thế nào xin ngài cho biết.

LỜI ĐÁP. — Nếu người đàn bà ấy phải ăn cần thân thân-thể mà đương nuôi con mọn thì có thể xin đình hoãn được vì luật Dân sự tố-tụng ở Bắc-kỳ điều 261 có nói rằng:

«.... Nếu người mẫn nợ viện cái duyên cớ gì trọng yếu như là: *vì sự lợi ích của con vị thành đinh*, hoặc cái tình-trạng đương khi đau ốm, hoặc có lòng trả mà vì cái tình-trạng bất đắc dĩ không trả được nợ hay là viện cái duyên cớ gì khác đó quan thẩm phán thi-định, tỏ xin đình hoãn sự cầu thúc, thì tòa-án sẽ nới cái duyên cớ ấy vào trong ấn mà phán thị đình-hoãn sự cầu thúc trong một hạn ít lâu. Cái hạn ấy không được quá 6 tháng, kể từ sau khi kết án; nhưng về sau người mẫn nợ cũng được đứa đơn xin triển hoãn thêm nữa».

Còn như việc bãi lệ cầm thân thân-thể mà ông hỏi thì không có, chỉ có chỉ-dụ bạn-chỉ việc cầu thúc mà thôi, song lệ ấy là thi-hành tại các tòa Tây án xử về việc người Nam, còn tại các tòa Nam án cứ tình như việc người bản cam đáng thì chưa thấy lệ nào định cả, vẫn phải theo như luật Dân sự tố-tụng Bắc-kỳ đang thi-hành.

Ph. h.-l.

QUAN TOÀN QUYỀN VARENNE

tại ban hội đồng thuộc địa thứ dân nghị-viện

Ban hội-đồng thuộc địa của thứ dân nghị viện sau khi nghe MM. Perrier và Varenne trần thuyết mọi lẽ, thì chỉ trừ một ông hội-viên, còn hết thảy hồ vẻ ưng-chuẩn một khoản hiểu động tinh về các phương châm của chánh phủ về cái chánh-sách ở Đông dương, và tỏ ý vui lòng về các cách M. Varenne thi-hành các phương châm chánh sách ấy. Hội-đồng lấy làm mừng rằng các chánh sách ấy khuynh hướng về việc nước Pháp một thiết để hoà với nhân dân bản xứ.

Sau khi hội-đồng giải tán, M. Diague, là chánh ban hội đồng ấy có nói mọi lời, của M. Varenne trần thuyết mục đích là làm cho hội-đồng biết rõ mọi việc về cái tình-thế chính-trị, và kinh-tế ở Đông-dương. Trong khi M. Varenne trần thuyết mọi lẽ, lại có nói về việc các báo công kích ông. Sau ông Diagne có nói ai đã nghe những lời thành thực của M. Varenne, thì không còn tin gì những lời vu cáo M Varenne nữa.

Báo *Œuvre* có nói trước đây M. Varenne chỉ đợi có dịp để phá tan những lời công kích của các kẻ vu cáo ; nay ông đã có cái dịp ấy rồi vậy.

Báo *Ère nouvelle* có nói quan Toàn quyền Varenne đã đáp lại những người chỉ nghị ngại, một cách rất là thỏa mãn, và đã làm cho ai nấy phải chịu mình là thiên tâm, giả dối và vu cáo vậy.

Các báo lại nói trong khi ban hội-đồng bỏ về, chỉ có một vé phản không M Varenne, là vé của M. Outrey.

A. R. I. P.

Mấy điều thường-thức

Cách tẩy các tấm thảm.

Trước nhất dùng bàn chải mà chải thảm cho mất hết bụi đi, rồi dùng vải dấm nước có pha *ammonique* (pha rồi lọc) mà lau, đoạn dùng một miếng vải khô mà đánh.

Các dầu nhờn thì dùng *benzine* hay là *essence* mà tẩy.

Những dấy mực thì tẩy bằng sữa. Phải đổ sữa trên dấu ấy lâu cho nó đọc đi. Nếu cái sữa thảm không đẻ phải, thì dùng nước quả chanh, tẩy dấy mực rất dễ. Dấu mực mới dây, lại dễ tẩy hơn dấu cũ.

Cách để dành trứng.

Trứng mới đẻ, đem rửa cho nó sạch rồi bôi mỡ đi, mà một trăm phần mỡ, có trộn một phần *acide salicylique*, thì trứng có thể giữ nguyên được bảy tháng, không việc gì cả. Trứng để dành phải để ở chỗ mát và ráo. Nếu lại đem bọc vào giấy dầu, thì lại còn để được lâu nữa. Dùng hai cách ấy, để dành trứng thì cả cái vị trứng lẫn cái hơi trứng kì công hư hỏng chút nào.

MỘT CÁCH GHEN KHÁC THƯỜNG

Vừa rồi một người đàn bà ở tỉnh Pau, tên là Mme Paulot, 45 tuổi, làm nghề buôn bán quà bánh, cần chồng thì cứ nay ngược mai xuôi, nói rằng đi kinh-doanh những công cuộc to tát ngoài ; không mấy khi ở nhà cả.

Một hôm, Mme Paulot ở nhà, nhận được một bức thư nặc danh, mách rằng ông chồng chẳng đi kinh-doanh công cuộc buôn bán gì cả, mà chỉ say mê chết mệt về một *Anam-xanh* kia ở thành Paris ; hiện đời anh chị vẫn thuê phòng ở một khách-sạn trong phố kia, để ông nhàn cuộc vui đấy tháng trận cười suốt đêm.

Mme Paulot đọc thư xong, cũng nửa người lên. Lập tức phăm phăm tới Paris để tìm chồng. -- Cuốn đọc-giả đã nghĩ mụ giận thế, tất mụ sẽ đem súng lục đi tìm chồng bắn ? — Tưởng rằng không. Mụ chỉ giả dạng nữ-trang, đeo bộ râu giả vào, rồi đến thẳng Paris, tìm tới đấy phố người ta đã mách, tức là phố Saint Germain, đứng ở cửa một khách-sạn kia mà làm trò. Mụ có đem sẵn cái hòm đựng các đồ trong phòi chị, thanh la vân vân, bấy giờ mụ giở ra mà khua réo lên. Nhân dân hàng phố thấy lạ bảo ở lại xem, đứng cả xung quanh ; các người trong khách sạn ai nấy đều phải chạy ra cửa nhìn. Mme Paulot tác ấy nhác trông lên cửa sổ trên gác khách-sạn, thấy một đôi trai gái trong rất bỉnh nhọe, khoanh tay nhau mà thờ mặt ra xem. Mụ nhận đích thị người đàn ông đó chính là ông chồng mình rồi, tức thì mụ lên giọng lanh lảnh mà diễn-thuyết với các khán-quan rằng :

« Thưa các ông, các bà, các ông các bà trông kia, cái chàng mê gái kia trước là chồng một người đáng ba lương thiện, đáng đang ở tỉnh Pau đấy ạ. Trong bọn người vợ ở nhà đều tất một tối làm lụng, thì ông chồng đi chơi bời gái gú như kia... »

Bấy giờ ai nấy đều người mắt lên nhìn M. Paulot trên gác, thì xiu đầu lính cảnh sát lại, đưa Mme Paulot về sở Cảm, nhưng sau lại thả ngay. Còn M Paulot chẳng tử đấy không còn dám nói đến vợ đi kinh-doanh sự-nghiệp gì nữa.

Tin sau cùng

Đại-biểu Nhật-bản sang thăm Đông-dương

Ở Tokio có tin rằng M. Kuzuiroo Inabata, do chánh-phủ Nhật-bản sử sang Đông-dương để đáp lễ lại việc quan Toàn-quyền Merlin sang thăm Nhật-bản trong năm 1924, đến ngày 11 décembre này ở Mọji sẽ đáp tàu *Kashima Maru* đi Saigon.

Một chiếc tàu Nhật bị đâm

Tàu *Asuka Maru* của công-ty *Nippon Yusen Kaisha* chạy đường New York đâm vào các nơi đá ở miền bờ bể tỉnh Kii bị đâm. Thủy-thủ còn được cả.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ 18 độ
12 giờ 19 độ

Giá thóc gạo

Nếp hạng nhất, một tạ	12	20
nhì,	11	70
ba,	10	70
Tẻ hạng nhất,	7	80
Gạo ngô	7	60

Giá bạc. Kể từ ngày 10 Décembre 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là : 12 80

Thị giá quốc trái

Ngày 7 Décembre 1926

3 %.	hoàn dân	63 l. 50
3 1/2 %.	hoàn đác	80 l 25
4 %.	vĩnh viễn 1917	45 l 10-45
4 %.	» 1918	55 l 00
6 %.	» 1920	64 l. 40
5 %.	hoàn dân 1920	70 l. 70
4 %.	1925	77 l. 00

Ngày 9 Décembre 1926

3 %.	vĩnh-viễn	49 l. 90
5 %.	1915-1916	85 l. 25

Quan Thống-sứ đi kinh-lược. — Ngày hôm qua, quan Thống-sứ Robin có đi ô-tô xuống Hà-nam để xét xem nhà thương tỉnh lỵ có cần bổ một ông thầy thuốc Tây không.

Ngày hôm nay ngài lại xuống Hải-dương để thăm các công sở.

Cứ như cái sở thầy thuốc Tây ở Pháp sang mỗi ngày một đông thì rồi ra các nhà thương các tỉnh sẽ bỏ toàn các ông thầy thuốc tây, mà các ông thầy thuốc thi-sai Annam tốt-nghiệp ở trường thuốc Hanoi sẽ có dịp đi các phủ huyện hay là bổ vào các đoàn-thuận luân-chuyển cả.

Việc bầu cử hội-viên thành-phố. — Trong số báo ngày hôm qua, bản-quán tưởng thuật đăng lời mấy nhà dự-bảo rồi nói rằng hội-viên thành-phố khóa này cũng chỉ còn có hơn một năm nữa thôi là nói lắm, kỳ thực còn những ba năm nữa kia. Vì Hội-đồng hiện thời mới bầu từ ngày tháng giêng tây năm ngoái, như vậy thì đến tận năm 1928 mới bắt bạn.

Các nhà công-cử Tây tối thứ tư mới rồi đã họp ở hàng *café* Coq d'or để các ông ứng cử lên diễn đàn, để thấy có hai sở, một sở toàn là các quan chức cao sở Nhà-nước và một sở thì toàn quan chức nhỏ cùng thương.

Về phần Annam thì đến tận hôm nay vẫn còn đứng đưng như không.

Hãng tàu F. Sauvage có lời Kính-cáo cho công chúng biết rằng những chuyến tàu chạy lên Chiêm-hóa thì thôi không chạy nữa, kể từ ngày 11 Décembre này.

Lại kể từ ngày ấy trở đi, các mối thư lấy thì có chuyến tàu chạy lên Chợ-bờ.

5.975.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu số « *COLLYRE JAUNE selon le formule du Dr Cassaus* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

VIỆN thư mà bổi giả.

Tin lụt ở Trung-kỳ. — Cứ như tin của quan Công-sứ Qui-nhơn gửi ra, thì về mặn Bằng-sơn bị hại về trận lụt vừa rồi nhiều lắm. Nước sông Auloa và sông Kim thình lình lên trong 24 giờ rất dữ dội, cỏ lai chưa thấy thế bao giờ, nhưng may chỉ ở trong mấy ấy thôi. Ở Bồng-sơn mực nước lên tới 10m. Chiếu nhà bị sụt đổ, có mấy người chết đuối. Trâu, bò bị trôi đi nhiều ; ruộng lúa vừa rồi, gặt hái xong đã lên ruong lên bịch cả, cũng bị trôi mất một phần. Cứ kể về các miền lụt ấy lần mà 10 phần bị tổn thiệt mất từ 2 đến 5 phần, nhưng được một điều rằng mùa-màng ở suốt tỉnh vừa rồi được hội thu cả, nên việc cấp lương thực cho các miền lụt đó cũng đỡ, nạn dân không phải nheo nhóc lắm ; chính-phủ đã trợ-liệu mọi phương cứu-tế. Đường đi suốt dọc con đường thuộc-địa 1 Trung kỳ đã sửa sửa, đi lại được cả, chỉ trừ có vỡ đoạ phía Bắc Huế là có một đoạn không đi được chừng 8 km 5, tới đó, đi sang đường hàng tỉnh số 83 thì có thể đi thông đồng được.

Hội-đồng riêng bản xứ. — Hội-đồng riêng bản-xứ (Comité privé indigène) mà trong báo đã đăng hôm qua tới có quan Thượng-thư bộ hộ trí sĩ Phạm-văn-Thọ, quan tổng-đốc Hoàng-trọng-Phu, quan tổng-đốc trí-sĩ Nguyễn-năng-Tĩnh và ông Phạm-Quỳnh chủ-nhiệm báo *Nam phong* làm hội-viên.

Cuộc đua ngựa ngày chủ nhật này không thành. — Vì số người có ngựa dự đều không đủ cho nên cuộc đua ngày chủ nhật 12 décembre này bãi đi.

Thăng thưởng võ dịp tết tây. — Các giáo chức bậc Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt có tên sau này, đều được chỉ tên vào số tháng thưởng về năm 1927 :

Thăng giáo học hạng nhì :

MM. Phạm-trọng-Bính, Đỗ-Thước, Phạm-văn-Điển, Phạm-văn-Lư, Nguyễn-Tường.

Thăng giáo học hạng ba

MM Phạm thanh-Hương, Cao-duy-Khách, Ngô-ấu-khoa-Toàn, Ng đình-Phong, Ng-mạnh-Trung, Thân-trọng-Mỹ, Nguyễn-gia-Thoại, Huỳnh-văn-Gi, Ng-văn-Quế.

Tòa án binh. — Đến thứ năm 16 décembre này hồi 7 giờ, tòa án binh sẽ họp để xử các việc sau này :

Chống cự với người trên. — Người lính Tyrrose Francois Joseph Alexis, thuộc đạo thuộc-địa thứ nhìn, can tội trong khi làm việc đọa và đánh người trên ;

Người lính Secourrez, thuộc đạo tirailleurs địa thứ nhìn can tội trong khi làm việc đọa và đánh người trên ;

Bỏ trong khi canh gác. — Người lính Le Gall Eugène thuộc đia thứ nhìn, can tội bỏ trong khi canh gác,

Đào binh. — Người lính bộ đoàng Mai wo đi Wdiy can tội trong lúc bình thời, đào binh ra ngoài.

Người lính khố đỏ Ng-Cảo-Chu, can tội trong lúc bình thời, đào binh ở trong nước và mang cả áo quần lính đi.

Cầm quân đe lính. — Người lính khố đỏ Ng-Trường can tội đem cầm quần áo lính đi phát cho.

Ăn cắp nhà binh. — Người lính khố đỏ Hoàng-văn-Giao, can tội ăn cắp nhà binh.

THEODORE & Cie

Là hội lập lên chỉ chuyên nghề đánh lừa người lấy tiền, mưu mẹo rất khéo, cách lừa thực giỏi — Làm cảnh không sao nhịn cười được. Vui suốt trò.

Chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi từ thứ tư lợi đến thứ ba 7 décembre 1926

PARDESSUS

Kiểu Hoa-kỳ cầu vai liền :

Giải 1 » 10 giá 5 $ 40
» 1 05 » 5 , 30
» 1 00 » 5 , 20

Kiểu Pháp :

Giải 1 » 10 giá 5 $ 20
» 1 05 » 5 , 10
» 1 00 » 5 , 00

Demange Hanoi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chế Montés, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Ngạch học chính. — Các viên chức Annam tòng sự trong ngạch học-chính mà thi đỗ một văn-bằng nào có thể cất lên ngạch trên thì có thể đỏ quan chánh đốc học bắn xứ tư cho cái bổ lên ngạch ấy mà lương bổng thì chiếu ngang với lương bổng ngạch cũ và cái thời hạn để thăng bổ của mình trong ngạch cũ vẫn được kể.

Nếu cái sang ngạch mới mà lương bổng không thể chiếu ngang với ngạch cũ được thì các viên chức ấy sẽ được bổ vào bực nào mà lương bổng ở trên ngay số lương bổng ngạch cũ, nhưng cái thời hạn để thăng bổ của mình trong ngạch cũ không được kể nữa.

Những người nào vì đổi ngạch mà không thuộc vào những đoạn trên ấy thì có thể xin sắc đổi lại việc xếp đặt cũ của mình theo như thể lệ nói trên ấy.

Bọn bán vàng giả. — Sáng hôm qua có 11 giờ sở mật thám có bắt được một người lên là Vũ-hữu-Phú 39 tuổi quán làng Yên-lộ, phố Hoàng-diệu làm Hà-đông, ở Ô-chợ-dừa, can về tội đi lừa và bán vàng giả như là đồ rút. Có một đồng chuyên về nghề đánh các con giống bằng đồng đọc vàng để đánh lừa người ta, trong bảo đã nhiều lần nói đến thì mà vẫn còn làm người khờ mất bạc trăm bạc nghìn với chúng.

Câu chuyện mùa năm ở Vân-nam. — Bản quán vừa tiếp được bài sau này, xin cứ nguyên-văn đăng báo :

Vì có câu chuyện « Năm năm ở Vân-nam » trong mấy số báo đã lâu, toàn là những lý-sự của tác-giả cứ lần lượt viết ở nhật-ký ra, chẳng phải là một bài văn-chương khảo-cứu, song toàn thị là những chuyện tự nhiên và có thật cả, chính thực mục sở thị và lại là chúng khẩn đồng tử : các độc-giả ai đã qua miền Vân-nam là đã thường được nghe ngay những chuyện ấy mà tác-giả đã kể thuật : trước, như mấy câu chuyện « bàm cười song-hỉ », « đám ma đít-sua nhờ » ; rồi « Tiệc ở Lĩnh-sơn » ; vì thấy những chuyện kỳ-khôi, rồm, nên kỳ-giả chép vào nhật-ký kỷ mà với nhiệt, thành đem phô bày ở trên báo chương thì kỳ-giả liền tiếp được mấy bức thư của mấy người quen ở Vân-nam gửi về khen là phải và khu ấy nên in hẳn ra cho một tờ để khắp bà con được xem, vì còn có nhiều người không mua báo thì chưa được xem, chỉ trừ có một vài người là nhà-đăng và lại là một đảng với những người trong chuyện, có đăng báo một hai bài trả lời lại để chữa thẹn rửa hòn, mà xoi mói điều ngoa mọi lỗi, phần nhiều là sai lầm với các sự thực rõ, chắc ai đã có ở Vân-nam lí lên thì biết cho là tác-giả không được xấu ai và không phải là câu chuyện bịa-đặt vậy.

Ai là người trả lời bài-bác lại ? Chính là thầy P. V. P, mới rồi.... Trong bài ấy, tác-giả có muốn nói rõ là ai đâu, song thầy P. V. P. thốt nhiên đọng lòng cảm-tức mà lại tự mình cầm lấy đóng tội ở bọi này ; cũng là « nhìn lưng cho người ta xem » cả thì cũng là được một phần bổ khuyết tuyệt-diệu cho bài kỳ sửa tác-giả, song thấy lấy sở ý thiên, bịa-đặt xoi-mói tác-giả mà bôi-bác lại, không khác nhỉ một cái tờ khai bởi mục gian mà nói cho đúng nữa thì là rõ ra một bài vẫn-ăn thiện-ý, điều-ngoa gian sai-nhảm vậy.

Tác-giả bất tất phải nói lại nhiều, miễn là các nhà trí-thức đã quen biết tác-giả và đã từng biết nhân-vật ta ở Vân-nam bổ cho thì thôi !

N. T.

Cần dùng một người cai thật giỏi. Hỏi tại M. Anziani, sở vận tải, ở 24 phố hàng Giò (Boulevard Gia-Long). Hanoi.

KÍNH CÁO

Kể từ ngày 23 novembre 1926, Monsieur Jam cổ-đông của Công-ty Bartholomeau Jam et Cie ở Bến-thủy không có dự phần lấy nữa. Công-ty ấy từ giờ do Monsieur Bartholomeau thu lợi, dặ hiệu là Bartholomeau et Cie. 5.957

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương tập đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt nẻ của thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần
KIM GIẤY LÀM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại PHỐ HÀNG GIA-LONG, 22
GIÂY NÓI SỐ 226

Sách mới hay là tạp-chí mới ? — BÀN TAY BỘC (Trình-thám tiểu-thuyết) dịch-giả : Hồn-mông, Ng-tử-Siêu, in tại Long-quang-ấn quán, khổ in 8 Raisin, 16 trang, giá bán sáu xu một quyển.

Người bán đề mỗi tháng xuất bản ba kỳ : Mồng một, mười một, hăm một.

Cuộc đánh quần thi của người Nam ta vừa rồi. — Bản quán tiếp được bài sau này :

Hôm chủ nhật 28 novembre vừa rồi, trường thể-dục Hanoi, đã tổ chức cuộc đánh quần thi. Hôm ấy công chúng đến xem rất đông, nhân tiện các phái viên Nam-kỳ ra xem Hội-chợ cũng đến chứng kiến làm cho hôm ấy thêm phần trọng thể. Quan thượng Nam-định Trần-văn-Thông cũng lên coi, nhân lại thấy lính-lang là M. Trần-văn-Độ chiếm được giải lần này nữa là lần thứ ba, trong vòng một năm giời nay.

Ngày hôm ấy, thật là ngày mong đợi của biết bao nhà chuộng thể-thao ; các mặt đều được xem ngay bọn MM Xước-Lâm là hai tay khá nhất của nhà « Trang-hòa » đấu với MM. Ngọc-Thanh hội-viên hội Bắc-kỳ thể thao.

MM. Xước-Lâm đã dàng bắt cách khôn khéo để chống lại MM. Ngọc-Thanh, nhưng không nổi, cho nên phải có hai vận MM. Ngọc Thanh được 7/5, 6/3.

Cuộc đấu thứ nhì là MM. Bình Mẫn đã chiếm giải quán-quân ở Namthành, và hiện nay là hội-viên hội Bắc-kỳ thể-thao, đấu với MM. Di-Taiệt, sinh-viên trường Thuốc, MM. Bình-Mẫn được 6/1, 6/3 Cuộc thứ ba xem ra kịch liệt lắm MM, Géo-Saussoi (Trường Tobê-dục) đấu với MM, Độ-Soubrier (Bắc-kỳ thể-thao) tuy bên trường Tobê-dục số rất nhiều, nhưng cũng không thắng nổi bàn Bắc-kỳ thể-thao MM. Độ-Soubrier được 9,7, 7/5,

Hôm ấy ta nên nhận ra rằng : Các ông ra tranh đấu có phần đánh kém lắm thao luyện hàng ngày nhiều, như MM. Bình-Mẫn. Hợi-Khôi, và Tòng-Hoanh. Phàng đánh thì tuy là giảm giá các ông đấu, nhưng ai được xem các ông ấy đánh thường mới nhận ra.

Demi finale. — Vào đến demi finale thì có bọn MM. Độ-Soubrier và Ngọc-Thanh đấu ở hội Bắc-kỳ thể-thao cũ, đấu với MM. Huân-Quang (Haiphong) và MM. Hợi-Khôi (trường Tobê-dục)

MM. Huân Quang không phải là tay địch thủ với MM. Độ-Soubrier, nên suốt thì này kết quả rất chắng MM, Độ-Soubrier được 6/0, 6/3.

M. Huân đứng ở lưới đánh rất thì lanh, nhưng nếu ông cũng đứng với một người giỏi đánh ở cuối sân như người Nhật bản M. Nakayama mà ông đã khéo chọn khi tranh đấu « Coupe T. V. Thông » độ nọ thì còn khá hơn nhiều.

MM Ngọc-Thanh lại thắng lần nữa là lần thứ ba, MM. Hợi-Khôi xưa nay vẫn có tiếng trong làng đánh quần, thế mà bị thua ngay trong hai vận, vì M. Thanh đánh lắm quả « Drives » rất đẹp và đều cả. M. Ngọc đánh ở lưới nhanh nhẹn như không. Hai ông được 6/4 6/4 một cách dễ dàng.

Finale. — Thôi chỉ còn cuộc này là kết liễu kỳ quán-quân năm 1926, nhưng không thấy MM. Ngọc-Thanh và MM. Độ-Soubrier trở lại thi, có lẽ hai bàn đấu ở hội Bắc-kỳ thể thao cả chăng ? ta cũng hiểu các ông đã toàn thắng cả ngày công mệt, nên không muốn dùng hết sức. Nếu các ông phải gặp hội người cần kịch liệt hơn nhiều. Kết quả MM. Độ-Soubrier được 6/2 và 6/4.

Tiện đây xin cám ơn ông Đốc trưởng Thể-dục đã khéo tổ chức một cuộc thi thao rất thanh-thú mà bà con ta đã được chứng kiến và các nhà dự cuộc không quản thời giờ mà ta đã được mục kích tấm quả tới tinh. Còn đến khán quan tưởng đến lần sau không nên chạy đồ xe và mặt bàn, làm như thế mất sự tao nhã, ta có trông gương ngay các người Pháp ở đây xem đánh quần rất là lịch sự ở bất ngờ nào, Thôi hẹn lại ngày hôm sẽ được mười phần mỹ-mãn.

Theo như hội Fédération đã định ai đã vào đến Demi finale thì được hộ ngang hàng cùng người Pháp và lạng nhất, đã đến tháng janvier tới mới này đi sang quần-quán « Toàn-hợi Bắc-kỳ » Vậy MM. Khôi-Quang Hợi-Khôi, Ngọc-Thanh, Độ-Soubrier hễ vào bọng ấy. Không biết các ông có hăng lăng thay mặt hà sơn ra dự hay không.

V. T.

Mất giấy mua công. — Đinh-văn-Con, quán làng Thanh-phú Thái-bình, đi qua Hanoi, trình rằng đánh rơi cái giấy phép mua sứng số 2,389.

Mất cắp ở xe lửa. — Ngày 26 novembre trước một hiệu hàng tơ ở phố hàng Ngang có đem ra ga Hanoi gửi cho hiệu Thành Phát ở Thanh-hóa một kiện hàng to. Hôm ngày 29 novembre, hiệu Thành-Phát ra ga Thanh-hóa nhận hàng thấy có vết cạy ung ra, xin cân lại thì thiếu mất 800 grammes bán không nhận sau gửi về ga Hanoi, mở ra thấy mất một tấm vóc thượng-hải đáng giá 38 $ 25.

Người khán-hộ. M. Lê-v-Thảo, khán hộ tạm thời ở Phúc-yên và M. Vũ-đình-Thông, khán hộ tạm-thời ở Lao-kay, đã trúng tuyển kỳ thi ngày 19-7-26, nay đều được bổ khán-hộ tập sự ở nhà thương Hanoi.

Ngạch đi lao — Phạm-đức-Gi, cựu-binh, nay được làm thị dịch hạng tư, niên-bổng 270 đồng và vào tòng sự tại nhà Hỏa-lò Hanoi.

Lại có nhà vứt xác con. — Vào hồi 7 giờ sáng hôm nay, người ta thấy một cái xác con gái mới chừng lên năm tuổi vứt ở phố Govneard. Khám người không có vết thương tích gì, nận sở Cảm đã cho đem tử-thi ấy vào nhà xác.

Vú em bất lương : — Trần-thị-Bý tức Tý ở và cho Mme Vernier ở con đường Henri d'Orléans, số nhà 12 bị thưa là ăn cắp của chủ hai cái giầy 2 chục.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bính-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP
(Droit international public) giá. 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP
(Droit international privé) giá. 2 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ
(Droit maritime) giá. 1 50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC
(Droit commercial) giá 3 00
(Tiềnước gửi đi các tỉnh, tính người)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại báo-quán

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Việc vỡ đê nước. — Vì khúc đê cũng nước từ nói Yên-tử về đến sông Cấm vỡ ở giữa sông, nên các máy trong thành phố đều đột nhiên phải khẩn cả lại, nhiều người chưa kịp nhảy bị, rất là khốn quẫn cho sự ăn dùng mấy ngày hôm nay nhao nhác cả lên đi vụ nước ở các đầm ao về dùng tạm rất là ghê sợ. Nhất là lúc này đang có bệnh dịch tả lại càng đáng phải cẩn thận lắm nữa, vì những bọn gánh nước thuê bán cho người ta thì cần ai biết đấy là đâu.

Ý quan trên cũng biết thế, vậy đã hết sức cho người chữa gấp ngày đêm khác vỡ đê, nhưng công việc xem ra làm cần kíp lắm, cũng phải giảm hôm mới xong được. Trong khi chưa sửa chữa xong thì sở máy nước có cho nổi tin đồng truyền đi lấy nước cho nhân dân dùng, mới ngày chỉ mở vài giờ vào hồi trưa ở đầu cầu Jaffre mà thôi.

Trẻ con lạc. — Đỗ-thị-Năng lớp 8 tuổi là em chồng Vũ-thị-Chín 18 tuổi nhà ở đường chợ con số 21 lạc đi đâu từ hồi 10 giờ sáng ngày 7 décembre vừa rồi.

Đánh rơi. — Phạm-gia-Sanh 24 tuổi làm nghề chauffeur xe ô tô nhà số 8 phố Đường-cát đánh rơi mất vào hồi 8, 10 giờ ngày hôm qua ở phố Mê-z một cái bằng vận xe số 3826.

Mất trộm súng. — Vong A Hine là chủ thuyền số 2189 lại sở Cảm trình mất trộm cái súng con đang giá năm chục bạc.

Gửi ra ngoại quốc. — Ngày hôm qua Hải cảnh-sát bắt được 10 tấm ảnh đem đi vào trong thành-phố thì đã điện sẽ về sở cảm để giải ra ngoại-quốc.

Con nhà ai ? — Hà-văn-Kiêm 35 tuổi ở Nậm-ngà thấy một đứa con gái chừng 7, 8 tuổi, lạc ở đường Kiên an hồi 6 giờ chiều ngày 7 décembre thì dẫn lại sở Cảm trình. Sau hỏi con bé nói tên là Năm, nhưng không nhớ nhà cha mẹ ở nên quan trên tạm giao nó cho tên Kiêm nuôi.

Bị vào tòa án. — Những việc sau này phải đi vào tòa án để xét :

Ng-thị Hai 25 tuổi, vẽ nghề nghiệp nhà ở Lạc-viên bị bật được ăn cắp đồng ăn, và Ng-thị-Tỷ 22 tuổi làm phu sứng ở dưới Lạc-viên bị thưa ăn cắp miếng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

(Suite)

Il y a dans ce monde deux êtres qui tressaillent profondément : la mère qui retrouve son enfant, et le tigre qui retrouve sa proie. Javert eut ce tressaillement profond

Dès qu'il eut positivement reconnu Jean Valjean, le forçat redoutable, il s'aperçut qu'ils n'étaient que trois, et il fit demander du renfort au commissaire de police de la rue de Pontoise. Avant d'empoigner un bâton d'épine, on met des gants.

Ce retard et la station au carrefour Rollin pour se concerter avec ses agents faillirent lui faire perdre la piste. Cependant il eut bien vite deviné que Jean Valjean voudrait placer la rivière entre ses chasseurs et lui. Il pensa la tête et réfléchit, comme un limier qui met le nez à terre pour être juste à la voie. Javert, avec sa puissante rectitude d'instinct, alla droit au pont d'Austerlitz. Un mot au péager le mit au fait : — Avez-vous vu un homme avec une petite fille ? — Je lui ai fait payer deux sous, répondit le péager. Javert arriva sur le pont à temps pour voir de l'autre côté de l'eau Jean Valjean traverser avec Cosette à la main l'espace éclairé par la lune. Il le vit s'engager dans la rue du Chemin Vert-Saint-Antoine ; il songea au cul-de-sac Genrot disposé là comme une trappe et à l'issue unique de la rue Droit-Mur sur la petite rue Picpus. Il *assura les grands devants*, comme parlent les chasseurs ; il envoya en hâte par un détour un de ses agents garder cette issue. Une patrouille, qui rentrait au poste de l'Arsenal, ayant passé, il la requit et s'en fit accompagner. Dans ces parties-là, les soldats sont des atouts. D'ailleurs, c'est le principe que, pour venir à bout d'un sanglier, il faut faire science de veneur et force de chiens. Ces dispositions combinées sentant Jean Valjean saisi entre l'impasse Genrot à droite, son agent à gauche, et lui Javert derrière, il prit une prise de tabac.

Puis il se mit à jouer. Il eut un moment ravissant et infernal ; il laissa aller son homme devant lui, sachant qu'il le tenait, mais désirant reculer le plus possible le moment de l'arrêter, heureux de le sentir pris et de le voir libre, le convant du regard avec cette volupté de l'araignée qui laisse voleter la mouche et du chat qui laisse courir la souris. La griffe et la serre ont une sensualité monstrueuse ; c'est le mouvement obscur de la bête emprisonnée dans leur tenaille. Quel délice que cet étouffement !

Javert jouissait. Les mailles de son filet étaient solidement attachées. Il était sûr du succès ; il n'avait plus maintenant qu'à fermer la main.

Accompagné comme il l'était, l'idée même de la résistance était impossible, si énergique, si vigoureux, et si désespéré que fût Jean Valjean.

Javert avançait lentement, sondant et fouillant sur son passage tous les recoins de la rue comme les poches d'un voleur.

Quand il arriva au centre de sa toile, il n'y trouva plus la mouche.

On imagine son exaspération.

Il interrogea sa vedette des rues Droit Mur et Picpus ; cet agent, resté imperturbable à son poste, n'avait point vu passer l'homme.

Il arrive quelquefois qu'un cerf est brisé la tête couverte, c'est-à-dire s'échappa, quoique ayant la meute sur le corps, et alors les plus vieux chasseurs ne savent que dire. Duvivier, Ligniville et Desprez restent court. Dans une déconvenue de ce genre. Artonge s'écria : *Ce n'est pas un cerf, c'est un sorcier.*

Javert eût volontiers jeté le même cri.

Son désappointement tint un moment du désespoir et de la fureur.

Il est certain que Napoléon fit des fautes dans la guerre de Russie, qu'Alexandre fit des fautes dans la guerre de Mède, que César fit des fautes dans la guerre d'Afrique, que Cyrus fit des fautes dans la guerre de Scythie, et que Javert fit des fautes dans cette campagne contre Jean Valjean. Il eut tort peut-être d'hésiter à reconnaître l'ancien galérien. Le premier coup d'œil aurait dû lui suffire. Il eut tort de ne pas l'appréhender purement et simplement dans la masure. Il eut tort de ne pas d'arrêter quand il le reconnut positivement rue de Pontoise. Il eut tort de se concerter avec ses auxiliaires en plein clair de lune dans le carrefour Rollin ; certes, les avis sont utiles, et il est bon de connaître et d'interroger ceux des chiens qui méritent créance. Mais le chasseur ne saurait prendre trop de précautions quand il chasse des animaux inquiets, comme le loup et le forçat. Javert, en se préoccupant trop de mettre les limiers de meute sur la voie, alarma la bête en lui donnant vent du trait et la fit partir. Il eut tort surtout, dès qu'il eut retrouvé la piste au pont d'Austerlitz, de jouer ce jeu formidable et puéril de tenir un pareil homme au bout d'un fil...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết bằng Pháp-văn, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Trong thiên-hạ có hai thứ sướng khiến phải rùng mình hơn cả : Một là mẹ tìm thấy con ; hai là con cọp tìm thấy cái mồi đã để lạc mất. *Javert* lúc ấy cũng rùng mình như vậy.

Khi ý đã nhận ra địch-thị là *Jean Valjean*, là tên hung thủ đã có án đi đày rồi, thì y mới nghĩ ra bọn y chỉ có ba người, y bèn vào sở Cảnh-sát phố *Pontoise* mà xin mấy tên lính đi giúp sức. Trước khi vồ lấy cái gầy có gai, cần phải đeo bao tay cho kín.

Sự nẫu-ná đó, với việc đứng lại chỗ ngã-tư *Rollin* để bàn với mấy tên lính cảnh-sát, xuýt nữa để cho mất thứ *Jean Valjean* rồi. Nhưng *Javert* đoán ngay ra thế-tất *Jean Valjean* phải sang qua sông. Y bèn cúi đầu nghĩ ngợi, dường như con chó săn để mũi xuống đất mà đánh hơi vậy. *Javert* thật là cao-đoán, đi thẳng ngay đến cái cầu *Austerlitz*, chỉ hỏi người canh cầu một câu là biết ngay sự-thể. — Anh có thấy một người với một đứa con gái nhỏ qua đây không? — Có, tôi vừa bắt trả hai xu. — *Javert* trèo lên cầu thì vừa kịp nom thấy *Jean Valjean* dắt con *Cosette* đi qua quãng rộng sáng trăng; lại nom thấy ông vào cái ngõ *Chemin-Vert-Saint-Antoine*; y mới nhớ ngay ra trong ngõ ấy thì một phía có cái ngõ tắc-hậu *Genrot*, thật như cái bẫy, một phía thì đi vào ngõ tường-thắng, rồi chỉ có một lối ra phố *Picpus* nhỏ. Y bèn theo phép đi săn mà sai người đi đón trước, cho một tên lính đi theo đường tắt mà ra chẹn ngay cái lối ra có một vừa nói đó. Giữa lúc ấy lại có một toán lính đi tuần trở về xưởng pháo-đạn, y bèn xin với toán lính ấy đi theo giúp việc. Phàm trong việc đi săn kể gian như thế mà lại gặp quân tiếp-ứng thì còn gì may cho bằng. Và trong phép săn, muốn đuổi bắt lợn rừng phải sành phép đuổi dồn, lại đông đàn chó. Khi *Javert* đã phòng bị cả rồi, biết rằng *Jean Valjean* đã chui vào cạm, bèn hữu thì vào cái ngõ tắc-hậu *Genrot*, bên tả thì có người chẹn đường ra, sau lưng thì y thân-hành đi đuổi, bấy giờ y mới đắc-chí mà bít một liều thuốc-lá vụn (1).

Rồi thì y giở trò chơi như con mèo ỡm-ờ với con chuột vậy. *Javert* lúc ấy được một thời-gian rất vui-thú mà cái vui-thú của y rất là độc-ác; kẻ gian đã cầm lồng trong tay rồi mà cứ để cho đi, cứ ngâm chưa thèm bắt vội, biết rằng bắt được rồi mà để vậy cho được tự-do, lấy mắt mà úp trước, đó là cái cao-thú của con nhện dữ nom thấy con ruồi mắc vào lưới, con mèo dữ nom thấy con chuột vô-phúc đi trước mặt. Thì ra những giống có nanh có vuốt thường có một tính độc-ác, một cái thích yên-ma; nom thấy kẻ vào tròng rồi mà còn để ngẫn-ngơ cho sướng mắt. Thật là một cái trò chơi độc địa, sắp giết người ta mà vẫn cười ha-hả!

Javert lúc ấy thật là khoái-lạc trong bụng. Ba mặt lưới giăng đều là chắt cả. Chắc hẳn lão kia không còn đi đâng nào được nữa. Chỉ còn giơ tay ra nắm lấy nữa mà thôi.

Bấy nhiêu người đi theo giúp sức, thì phỏng còn có lo chi lão kia dám kháng-cự lại, dẫu rằng lão quả-cảm đến đâu, lão hùng-dũng đến đâu, lão cùng-bách đến đâu, cũng không sao cưỡng nổi được nữa.

Javert cứ thong-thả mà tiến, ngó-dòm lục-lọi từng xó tường từng khe ngách, như thể khám hết các túi thằng ăn-trộm đã bắt được vậy.

Hay đâu con nhện ỡm-ờ đứng-đỉnh kia, khi đã bò lẫn đến giữa cái mạng-nhện rồi, thì không thấy mồi đâu cả.

Cái căm-tức ấy nói sao cho xiết.

Hỏi tên lính lên chẹn chỗ con đường từ ngõ Tường thắng ra ra phố *Picpus* nhỏ, thì tên ấy nói rằng vẫn đứng yên không dời chỗ lúc nào, mà chẳng thấy ai qua hết.

Đi săn hươu, nhiều khi đàn chó đã đem vây kín mà hươu ra lọt, những kẻ bợm già trong nghề săn, mà gặp phải những con như thế cũng không biết nói thế nào. Đến như ông *Duvivier*, ông *Ligniville*, ông *Desprez*, cũng còn có khi phải tưng-hửng. Ông *Artonge* ngày xưa đi săn một lần gặp việc như thế, cũng chỉ đến tức-mình mà kêu lên rằng: *Không phải con hươu, là con ma đó,*

Lúc ấy *Javert* cũng muốn kêu một lời như thế.

Cái tức-giận của y trong một thời-gian vừa ra phẫn chí, vừa ra điên-cuồng.

Đành rằng ông Nã-phá-luân khi sang đánh Nga cũng có lầm-lỡ; ông Á-lịch-xan khi sang đánh Ấn-độ cũng có điều thất-sách; ông Xê-đa khi đánh Phi-châu cũng có việc sai mẹo; ông *Cyrus* khi đánh nước *Scythie* cũng có điều không hợp binh pháp, thì *Javert* trong cái trận đuổi bắt *Jean Valjean* này cũng là vụng miệng. Có lẽ cái vụng là ở lúc kì-thủy sao lại còn ngập-ngừng không nhận ngay ra là *Jean Valjean*; con mắt tinh-đời lý-vụng nhìn một cái là đủ. Vậy thì đáng lẽ phải bắt ngay *Jean Valjean* khi còn ở trong cái nhà nát *Gorbeau*. Cho rằng khi ấy còn ngờ chăng nữa, khi theo đến phố *Pontoise* là biết địch rồi, sao cũng lại không bắt. Kế đến khi đuổi đến chỗ quãng rộng *Rollin*, sao đương sáng trăng mồn-một mà lại đem mấy tên cảnh-sát ra đứng bàn ở giữa nơi sáng rỡ. Đành rằng có bàn có bảy, đi săn phải biết ước hồi những con chó nào khôn nhất. Nhưng phép săn, phàm đã gặp những giống thỉnh tai nhanh mắt như là loài lang loài tù-sống, thì phải kín hơi nhẹ bóng lắm mới được. *Javert* phen ấy vì muốn dọ khôn cho chó lắm, mà để cho con thú sớm biết được nguy mà vội tìm nẻo tẩu. Nhất là đến cái khi đã lần được đến cầu *Austerlitz* rồi, đã nom thấy lão già với con nhỏ đi bên kia sông, chui vào cái ngõ mà còn giở cái trò quẳng mỡ của con mèo bắt chuột; của con nhện bắt ruồi ra, dịch với kẻ gian-hùng đó mà còn ỡm-ờ thả dứ dẫu dây sao được? . . .

(Còn nữa)

1. Ta chỉ biết hút thuốc, người Tây lại hay dùng thuốc vụn để vào mà hít, cũng tuồng nghiện được.

Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $	50
	— II	203 —	0	45
	— III và IV	159 —	0	35
	— V và VI	193 —	0	45
	— VII và VIII	210 —	0	45
Phần thứ hai.	Quyển I	213 —	0	45
	— II và III	357 —	0	80

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20

Cả bảy quyển gửi 1 lần một gói 0,70

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Kinh mạch

(Tiếp theo)

Thái tố mạch

Mạch lý xướng khởi tự ông Hoàng-đế ông Kỳ-bá trải qua để suy xét bệnh tình mà quyết sinh tử đó thôi, đến ông Dương-thượng-Thiện mới định ra phép ở bên mạch thái tố, vậy tuy là không hợp chủ ý thánh nhân đời xưa, nhưng cũng có câu khả thủ.

Đại khái nói kinh mạch thanh, trọc, trầng, xác, để chiêm nghiệm phú quí, bần, tiện thọ, yểu, vân vân.

Thanh mạch

Mạch hình gọn ghẽ mà số chuyển động phân minh, tức là thanh mạch.

Trọc mạch

Mạch hình tản mạn mà số chuyển động mê hồ, tức là trọc mạch.

Trầng mạch

Mạch chuyển thư mà không phải là trì mạch, tức là trầng mạch.

Xác mạch

Mạch chuyển gấp mà không phải là khẩn xác, tức là xác mạch.

Chất thanh mạch thanh

Người nào chất thanh mà mạch thanh thì phú quí và nhiều sự vui mừng.

Chất trọc mạch trọc

Người nào chất trọc mà mạch trọc thì bần tiện và nhiều sự lo nghĩ.

Chất thanh mạch trọc

Người nào chất thanh mà mạch trọc thì bề ngoài phú quí bề trong bần tiện, và sự đầu ý ít, sự thất ý nhiều.

Chất trọc mạch thanh

Người nào chất trọc mà mạch thanh, thì bề ngoài bần tiện bề trong phú quí, và sự thất ý ít, sự đầu ý nhiều.

Mạch thanh mà trầng

Người nào mạch thanh mà trầng, thì phú quí và sống lâu.

Mạch trọc mà xác

Người nào mạch trọc mà xác, thì bần tiện mà chết non.

Mạch thanh mà xác

Người nào mạch thanh mà xác, thì phú quí mà chết non.

Mạch trọc mà trầng

Người nào mạch trọc mà trầng, thì bần tiện mà sống lâu.

Cẩm nang san nhuận mạch quyết

Tứ qui mạch hậu

Mùa xuân mạch chuyển thẳng như giây đàn, gọi là huyền.

Mùa hạ mạch chuyển rong như lưỡi câu gọi là câu.

Mùa thu mạch chuyển nhỏ và nhẹ như lông, gọi là mao.

Mùa đông mạch chuyển trầm trọng như đá gọi là thạch.

Lời dặn

Tứ qui mạch cường thịnh thái quá là chứng bệnh ngoại cảm, tứ qui mạch hư vi bất cập, là chứng bệnh nội thương

Kỳ vượng (là bốn mùa, mạch chuyển hòa hoãn quân bình, không thể đoán trọng, gọi là vị khí mạch.

Mùa xuân chủ can mộc.

Mùa hạ chủ tâm hỏa.

Tì thổ kỳ vượng thì ứng vào tháng chuỗng hạ, (chuỗng hạ là tháng tư).

Mùa thu chủ phế kim.

Mùa đông chủ thận thủy.

Can mạch ứng với tiết mùa xuân cho nên huyền trường sướn sướn, dưới dầu ngón tay. Nếu kiên hoạt như thể vuốt ngọn cần sáo, tức là thái quá, thì con bệnh. Can tuyệt thì mạch chuyển cấp như mưa dây dẫn.

Tâm mạch ứng với tiết mùa hạ, cho nên phù đại tự hồ tán mạn mà không phải là tán mạn. Tâm hòa thì mạch liên tiếp như thể lăn vòng. Nếu xác xác, như chân gà bới, thì tâm bệnh. Tâm tuyệt thì mạch chuyển sóng như hình đao đạt. (1)

Phế mạch ứng với tiết mùa thu, cho nên nhẹ nhàng như dương sánh ở mà chẳng ấn lại càng hiện đại. Hiện chuyển như cánh chim về, không chìm không bổng, thì phế bình. Phế tuyệt thì mạch chuyển tiêu tác như thể gió, thời lông bay phất phới.

Thận mạch ứng với tiết mùa đông, cho nên trầm nhu và hoạt. Nếu hoạt như chim sẻ mổ thóc (đó hồi) nhưng vi hoặc khẩu, thì thận bệnh. Thận tuyệt thì mạch chuyển đi như dùng sợi chỉ, mà chuyển lại như reo viên đạn.

Tì mạch ứng tiết bốn mùa, cho nên mạch chuyển ỷ quảng cơ nhược quân bình hòa hoãn. Nếu chuyển thành thốt như rỗ đọt nước trên mặt nhà dột, thì tì bệnh.

Ngũ tạng mạnh hậu khinh trọng

Tâm, phế mạch phù,
Can, thận mạch trầm,
Tì là trung ương, mạch chuyển ở quãng giữa, nghĩa là không phù, không trầm.

Phù ẩn (ẩn nghĩa là để xem mạch thái quá, Trầm ẩn (ẩn mạch) để xem mạch bất cập. Trung ẩn (ẩn vào không nhẹ không mạnh) để xem mạch vị khí.

Lường thủ mạch phân nội ngoại

Mạch quan khẩu bên tay trái là bộ rau đèm, thì xét những bệnh lục dâm ngoại cảm; Mạch quan khẩu bên tay phải là bộ phận tì vị, thì xét những bệnh thất tình nội thương.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh.

Cái đai các quan đeo, phía trước ôm lấy bụng, mà phía sau thì hai đầu thõi ra.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

BÁN TẠI HIỆU Báo-chí

L. BLANC

61, phố Paul-Bert, Hanoi

Các tiểu-thuyết của Nguyễn-đỗ-Mục

SONG PHƯỢNG KỲ-DUYÊN *(sự tích Chiêu-quân cống Hồ) đang in lần thứ tư, giá* . . . . . 0 $ 90

THUYỀN-TÌNH BỀ-ÁI *(sự-tích nàng Cách lân) mới in lần thứ hai, giá* 0 90

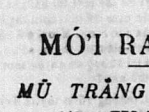
TỤC THUYỀN TÌNH BỀ ÁI *đang in lần thứ nhất, giá* 0 90

TÁI SINH-DUYÊN *(sự tích Mạnh lệ-quân), giá* . 0 90

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN *giá* . . . . . 0 , 90

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,
Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng để ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không bay rắp.



NGUYỄN-TIẾN HÂM
Bottier - Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi
Ha GIL. — Giá giầy các bản-hiệu tính theo catalogue n° 5 là 2$75.

MỚI RA! MỚI RA!

MŨ TRẮNG LIÈGE
hiệu « SƯ TỬ »

Kiểu mới
Thật đẹp
Rất bền
Thật nhẹ

CAO-SU SỐNG
để làm đế giầy (Semelle crepe)

Có bán liège và dựa làm mũ

Bán buôn và bán lẻ

GIÁ RẤT RẺ HƠN MỌI NƠI

Chapellerie « HAI-CHINH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lối mua vé thì giá 20 quan, cứ thứ năng lãnh 20 tháng lối tháng ba mươi quan. Hàng năm lấy lời, tiền được ngày nào vé ấy, vững bảnh có quyền cổ-bức, bỏ vé trong số thì được số tiền. Mình chỉ chịu cho đành tiền một vé, thời hẹn nhau không ngại. Còn số được đặc cách mười vé số, hai được ra quyền nhiều mười vé rồi, cứ mỗi tháng lãnh.

Và Crédit National, mỗi năm tính kỳ dự cuộc rút số : tại Janvier, tại Février, tại Avril, tại Mai, tại Juillet, tại Août, tại Octobre, tại Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
5 lô.	50.000 quan

Tiền rất số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số càng để trúng lắm

Muốn dự cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 3 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6678

Tiền bảo vé này theo như bản hợp ngày 23 Février 1920, nếu như muốn vé được số nhiều thêm

Tự do diễn đàn

Một cái ý kiến về sự dùng súng săn

Ký giả đọc bài về vấn đề này của ông Nguyễn-năng-Nguyên đăng trong báo Trung-Bắc số 2904, vậy xin có mấy lời bàn góp cùng tác giả cho được rộng thêm.

Trước hết ký giả hãy xin lược bàn về cách dùng súng của người Âu-Mỹ.

Người Âu-Mỹ coi sự săn bắn là một cách tiêu khiển rất dản dị và thú vị về đường thể-dục và về đường thao luyện võ bị của họ. Bởi thế họ không những săn bắn cầm muông mà thôi, lại những khi nhàn hạ gặp lúc mùa đông tháng giá, chỉ một lối đi trong nhà, hay một góc vườn là bất luận trong gia đình nào từ người lớn, trẻ con, đàn ông đàn bà cũng đều có thể thực hành được một bài tập bắn rất thú vị. Ấy người Âu-Mỹ tính chất đã hùng mà lại thượng võ như thế, trách nào mà nghề săn bắn họ chẳng thạo, cách dùng súng của họ chẳng tinh, mà đã thạo, đã tinh thời tất là đỡ được nhiều sự nguy hiểm về súng đạn xảy ra bởi sự vụng về, khờ dại.

Chỉ như người mình từ khi ở dưới quyền Bảo hộ biết chơi súng săn được vài, ba mươi năm nay. Nhưng sự dùng súng không được tự do như người Tây, nhất là từ khi thi hành nghị định về sự dùng súng của quan nguyên Toàn-quyền Long thì lại càng có giới hạn câu thúc bội phần, cho nên ở xã hội ta hiện nay số người được phép cầm súng thật là ít ỏi quá, chỉ những người tình thế phải cần dùng có súng, hoặc những nhà giầu có vai vế mới có súng mà thôi. Đã có súng, cần nhất phải có đạn, ai cũng biết như thế, song mua đạn cũng phải giấy má lôi thôi, nên chi thường thấy nhiều người không phải bà tiện mà khi săn bắn cũng phải dè dặt đạn.

Ôi! có súng mà ít khi bắn đến thì sinh nghề sao được? Như thế thì trách nào người mình chẳng phần nhiều không biết bắn súng. Lỗi ấy thực tại ta không được rộng phép chơi súng, chớ không phải ta không có « Bằng bắn súng » vậy.

Nước ta đã là một nước văn hiến cổ lai các đẳng nhân trong xã hội chỉ chăm chăm chúi chúi về nghề văn chương, chớ về đường thể-dục và võ bị ít ai ham chuộng. Như thế mà nay ta đang đứng vào cái thời-đại cạnh tranh ưu thắng liệt bại này ta may nhờ được có nước Pháp che chở cho được bình yên, ta há lại không biết tự cường hay sao? Nhỡ một mai thời thế biến cải thời cái khí chất nhu nhược của ta có đáng lo không? Vậy, cho được đối phó với sự bảo tồn chủng tộc của ta sau này ta cũng phải nên mau mau rèn đúc, tập quen lấy một cái tinh thần thượng võ mới được. Võ nghệ đời nay chủ về hỏa khí, chủ về pháo đạn, chớ không phải chủ về sức khỏe nghìn cân, sức đo mấy ta đâu? Vậy mà ta thử ngồi ngẫm xem trong toàn quốc ta một nghìn phần người được mấy phần người biết một khẩu súng, lại trong một trăm phần người biết cầm súng đã được mấy phần người thường dùng đến súng. Người mình đã hèn yếu rút rát mà lại không được tập cho dạn tiếng súng, phỏng đến khi lâm sự có khỏi được cái nỗi thất đảm rụng rời không? Thật thế súng đạn tuy là một cái hung khí khá nên sợ, song nếu tập quen đi thì chắc cũng như trẻ con dạn pháo, người ở gần rừng dạn hổ vậy.

Người Âu-Mỹ tất đã hiểu hết các lẽ ấy, nên không có hạn chế sự săn bắn và sự dùng súng, thật không phải là họ không gặp những sự rủi ro về súng đạn, nhưng là có ý đào luyện ngay từ thủa bé cái can-đảm về chiến tranh đó. Ô! ở xã-hội người ta, mỗi người dân là một người lính có can-đảm và có luyện tập mà còn sợ không đủ sức mà cạnh tranh được với người, huống chi người mình rút rát hèn yếu lại không có luyện tập thì còn mong sinh tồn sánh vai với người được ru! Đó là một cái khuyết điểm lớn cho sự sinh tồn của ta sau này, ta kíp phải nên tìm phương bổ cứu mới được.

Ông Nguyễn-năng-Nguyên tỏ ý ngại rằng, sự cầm súng cũng nguy hiểm như những sự cầm máy xe ô-tô và mô tô mà nên bắt buộc những người muốn chơi súng phải có bằng bắn súng. Vâng, ông so sánh rất đúng, ký giả đây cũng không dám cãi, song thiết tưởng đó ý kiến của những người rút rát chẳng những không dám mó đến khẩu súng mà lại còn không dám làm một cái thủ đoạn mạo hiểm bao giờ. Quốc-dân ta xưa nay chỉ sẵn cái tính nhu nhược ấy nên mới đến nỗi kém hèn đó thôi; tưởng nay ta cũng nên bắt chước cái tinh mạo hiểm hiếu động của người Âu Mỹ mới phải. Da dĩ, cầm khẩu súng tưởng như khẩu súng săn mà còn sợ nguy hiểm, thế thì người Âu-Mỹ ai ai cũng có một vài khẩu súng lục trong mình thì nguy hiểm đến đâu? Sao người ta vẫn sinh hoạt được một cách rất êm ái? Có lẽ người nào cũng có bằng cầm súng rồi hẳn! Ý kiến của ông dẫu hay nhưng mà hẹp hòi quá. — Nếu chính-phủ theo cách ấy thì ký giả dám chắc rằng trong một thời kỳ rất ngắn là người mình không ai còn một khẩu súng nào nữa.

Vì sao? Ta được phép mua súng đã khó khăn, lại phải chịu thuế nặng, thế mà cũng có ông thích săn bắn thì sắm, có ông sẵn có súng thì dùng, lại có người thích súng thì mua chơi còn sự săn bắn là ngẫu-nhiên, nếu nay lại còn phải thi lấy một cái bằng vô lý và khó khăn như thế thời chi bằng không dùng nữa cho rảnh. Ngoại giả còn có bọn thanh-niên ta thích súng ham súng thì lại không có quyền cầm súng thì làm thế nào?

Vả lại, trường võ-bị tuy có dạy bắn song là dạy cách bắn súng trận, bắn lấy đích (tir de précision) chớ có phải dạy cách bắn chim muông hay cách cầm súng săn đâu? Như vậy thì có bổ ích gì cho sự săn bắn.

Thật thế sự săn bắn là một mĩ-thuật chủ về thực-hành hơn là lý luật. Nay lời ông Nguyễn-năng-Nguyên người mình ít ai biết cầm súng và bắn súng săn thì là những lý-luận của sự thành hành súng săn, chớ không phải là sự thực-hành thuật săn bắn, xin độc giả cứ xét sau này sẽ biết.

Lý-luận của sự săn bắn không phải không có, nhưng đó là những lời chỉ bảo về cách cầm và bắn súng săn thế nào cho khỏi nguy hiểm và cho được dễ tin, vì dẫn giải cho cặn kẽ thì bất quá một vài trang giấy là cùng. Thí dụ 1') cách cầm súng thì đại khái như:

a) Cách đỡ súng lên vai khi bắn thế nào?

b) Cách cầm súng khi đi đường, khi đang săn-bắn khi rập bắn một con vật v.v.......

c) Cách nạp đạn vào súng thế nào?

2 Cách bắn súng thì đại khái như:

a) Cách ngắm, (lúc đứng, lúc ngồi, lúc nằm v. v....

b) Cách bắn đậu (bắn sao bắn thẳng, bắng ngang v. v...

c) Cách bắn bay (chim bay qua, bay thẳng trên đầu, bay trước mặt xuống dần bay lên dần, bay nghiêng theo xuôi núi v. v.....

d) Cách bắn chạy (con vật chạy ngang, chạy dọc, chạy tỉ co chiều súng, chạy nghiêng qua bên mình người đi săn v. v)...

Ngoài những cách ấy cũng còn một vài cách bắn nữa mà ký giả không kể hết sợ dườm tai độc-giả, nhưng cứ lấy ý thiển cận của ký giả thời như cách cầm súng, lấy ý-tứ mà giữ gìn thì khắc hợp phép ngay, còn như cách bắn thì tưởng chỉ cần xem qua cho biết những điều chỉ bảo ấy, rồi đem súng đạn ra đồng hay vào rừng mà thực hành ngay: « thực cựu sinh xảo » chớ khó gì.

Những điều chỉ bảo về cách cầm súng và bắn súng săn thời cứ xem trong các quyển mẫu hàng của xưởng lớn làm khí giới như nhà Manufacture française d'Armes et cycles et Et enne cũng là đủ) như thế mà ta lại còn cần phải có bằng bắn súng ư đã mà dùng súng săn tưởng chẳng những thêm nhiều truyện mà lại tối vô ích nữa.

Còn nữa — Tố-Xuyên T. c. C.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Phục thù và ái quốc

(Dịch tiểu thuyết Tây)

Cách phía tây bắc Lý-phát-Bố độ 40 dặm có một thôn An-lạc, đấy dẫu hẻo lánh, nhưng người ở đông đúc, kẻ buôn người bán xum họp; và chỗ đó cây cối dâm dà, phong cảnh thú vị, bởi vậy những kẻ hưu quan thoái chức, thường hay tới đó nghỉ chơi.

Năm ấy có một ông quan Đại-úy ở Luân-đôn lại, què chân, đi không được mạnh, tự xưng rằng: từ chức chưa mấy lâu, mới lấy vợ, tính người vợ trầm-tĩnh, cũng muốn được chỗ tĩnh dưỡng cho khỏe người, nghe đấy có cái thú sơn thủy cây cối tốt đẹp, vậy dắt nhau đến. Người vợ tên là Lộ-tây-Tư, rất đẹp, và nói được cả tiếng các nước, cử chỉ nhàn nhã, thoạt trông biết ngay là một người đàn bà hạnh hạnh cao khiết, cùng Đại-úy chỉ ở quanh trong nhà, ít khi ra ngoài, người ngoài cũng không ai biết Đại úy là người thế nào, chỉ có một ông thầy thuốc trong thôn đó là Bá Luân, thường hay đi lại, và Lộ-tây-Tư cũng hay tới nhà Bá Luân trung-tình Đại-úy lại càng lạ lắm, Bá Luân hễ hỏi đến tên, thường hay bẽn bảo không chịu nói thật, lâu mãi mới biết rõ là Áo-tân-Nhĩ nhưng vẫn giấu Bá-Luân giấu hộ cho kín. Bá-Luân lấy làm lạ, vẫn có bụng ngờ, không biết nguyên ủy ra làm sao?

Một hôm, vừa mới tang tảng, có người gõ cửa nhà Bá-Luân, mở cửa thì ra là Lộ-tây-Tư mặt mũi hất hơ hất hải, tự hồ gặp sự nguy kịch lắm, không đợi người thông báo, đến thẳng ngay phòng nằm Bá-Luân, bấy giờ Bá Luân chưa dậy, Lộ đứng ngoài cửa gọi rằng: ông Bá-Luân, phu quân tôi có bệnh nguy cấp lắm Xin lại chữa mau cho, giọng nói thảm thiết, vừa khóc ngất ngất. Bá-Luân chưa kịp súc miệng rửa mặt, đứng dậy đi ngay; vừa đi vừa hỏi bệnh tình. Lộ ậm-ực nói không rõ, may đường đi gần chỉ ngót một dặm, chóp mắt đến ngay; sắp tới nhà, Lộ cầm tay Bá-Luân sẽ nói rằng: ông coi bệnh phu quân tôi phỏng có chữa được, xin cố chữa cho, duy có một việc, phải xin ông thề trước với tôi; phỏng khi phu quân tôi khỏi, họa còn có bệnh gì dây dớt ở trong tâm can, xin ông chớ bảo rõ cho phu-quân tôi biết. Bá-Luân thoạt nghe, không biết ý ra thế nào? nhưng cho là việc chẳng can hệ gì, cũng nhận lời. Lộ mừng lắm, nét mặt tươi tỉnh mời Bá-Luân vào một cái nhà, trong nhà bày rất tinh sạch khuôn kính treo vách, đều là những ảnh trong khi Đại-úy cùng Lộ-tây-Tư yêu dấu nhau Xem thế đủ biết ái tình rất thắm, không phải như vợ chồng người khác. Nhà trong có một cái giường. Đại-úy nằm ở trên, mặt mũi tái mét, nhắm mắt mím môi, mê man không biết chi cả, chỉ có hơi nóng là chưa hề gì thôi

Bá-Luân coi rồi, biết là tâm tật hỏi Lộ-tây-Tư. đó là tâm tật của Đại-úy vẫn thế phải không? Lộ rằng: năm Đại-úy tôi về nghỉ mới mắc bệnh này, thoắt khỏi thoắt đau, đã ba năm nay, thường đến những bực danh sư, không ai chữa được khỏi hẳn tôi lấy điều làm lo lắm, đến đây nghe tiếng ông, muốn đón lại chữa đã lâu, nhưng phu-quân tôi cố ý ngăn trở, không ngờ đêm qua nó lại bạo phát như vậy, mỗi khi phát bệnh này, thường nằm ngay như khúc gỗ, sự bất quá lắm, nhưng may vẫn không can gì. bây giờ lại thế, ông chữa được khỏi hẳn cho thì phúc quá. Bá-luân nghe nói ngẫm nghĩ hồi lâu bảo Lộ rằng: bệnh này ngẫm nghĩa đã lâu, bệnh sẵn khó phân-hiểu quá, chữa không có thể khỏi ngay được. Lộ rằng: chỉ được khỏi chết, cũng đã may lắm, lo mong khỏi hẳn sao được? vừa nói vừa ngất ngất. Bá-Luân vội vàng kê đơn, và dặn Lộ những cách trông nom, rồi đứng dậy cáo biệt.

Bá-Luân trở ra, vừa đi vừa nghĩ, bụng bảo dạ rằng: cái bệnh Đại-úy nguy lắm, bây giờ dẫu chữa được. nhưng độc ngấm đã sâu, không thể cứu được, không biết mắc phải độc gì? khó quá. lại nghĩ Lộ-tây-Tư, đã là một người vợ yêu của Đại-úy, sao không biết bịnh khởi từ đâu, mấy rồi sao không chữa ngay, lại để tới thời như vậy, rễ sâu khó nhổ, triệu chứng đã bày, còn một câu bắt ta thề trước lại càng lạ lắm! cái thuật của ta chỉ cứu tạm được thì giờ, chớ làm cho hắn ta sống lâu, thật là không thể sao được, thương ôi! bệnh ấy họa là giời giúp có thể được chăng?

Về nhà, ngồi tĩnh trong nhà thuốc nhận kỹ bịnh-nguyên của Đại-úy, thực có chất độc, chưa từng thấy bao giờ, ý hẳn Lộ tây Tư mưu hại hay sao? không phải, ái-tình của hai người ấy như vậy, đâu có lẽ thế? ta cho thuốc vài ngày, hắn được mạnh tất lại cám ơn, nếu hắn hỏi bịnh-căn đã khỏi dứt chưa? thì ta giả lời thế nào? nghĩ một chốc, vùng dậy nói: à! ta lại nên thất tín với người đàn bà hay sao? thôi! thà nói dối Đại-úy, nhất định giữ lời hứa với Lộ tây Tư. mới phải.

Qua vài ngày, Đại-úy quả nhiên khỏi, đến nhà Bá-luân tạ ơn, Lộ tây Tư cùng đi, không một bước, Đại úy bày lời cám tạ, rồi hỏi Bá-luân rằng: ngài coi bệnh tôi đã thật khỏi chưa? Bá-luân nháy trông Lộ tây Tư, đang lấy tay ra hiệu Bá-luân biết ý, vội bảo Đại-úy rằng: đã khỏi cả rồi. Đại-úy tự hồ có ý ngờ nói chưa đích lại hỏi rằng: ngài nói chắc không? Lộ-tây-Tư lại đưa mắt, Bá-luân mới nói rằng: ngài nếu tin cho thuốc tôi là hay, thì lời của tôi cũng đáng tin được. Đại-úy rằng: có thế dư? tôi mắc bệnh này đã ba năm rồi, trỏ Lộ-tây-Tư mà rằng: tự khi lấy hắn, mắc bệnh này ngay, chạy chữa trăm cách đâu vẫn hoàn đấy, lúc đau lên, tức khắc mê man, bất tỉnh nhân sự. bởi vậy phải nghỉ việc quan, không theo đuổi việc nước cho đến kì-cùng được, bực quá. Vả lại tôi sở dĩ tới đây, là vì tránh kẻ thù..... hốt nhiên lại đổi lời rằng: là vì lấy chỗ uống thuốc. Trong khi nói rụt rè, tự hồ trót lỡ tiết sự bí-mật, kiếm truyện nói lấp câu nọ sang câu kia, đến cả truyện thuốc. hắn nói người ta ai cũng bảo tôi là tâm-tật, lại có người cho là chứng với cái tâm-tật tầm thường có khác tôi tuyệt không nhận lời; đó là phải Tôi não ác, thể chất đều khỏe mạnh cả, bụng cũng thản-nhiên không lo lắng sự gì, tôi nghe người nói tâm-tật, tất dẫn dĩ nất ức, tôi không có thế. Ông tài nghề xét mạch, phỏng có giải cái bụng ngờ cho tôi được chăng nói rồi, trông Bá-luân và Lộ-tây-Tư, Lộ đang vẫy tay bảo Bá-luân chớ nói, chợt thấy Đại-úy trông mình, thần sắc hoảng-hốt, Đại-úy nghi lắm. nhưng Bá-luân cũng đáp tràn rằng: cái bệnh tâm tật nó phát nguyên không phải một thứ, không cứ tất phải có cái chứng gầy mòn, uất kết, mới gọi là tâm-tật, bây giờ bệnh ngài mười phần khỏi cả, còn có can gì mà lo? Lộ-tây-Tư cầm ngay lấy tay Đại-úy rằng: ông thầy ông ấy nói phải đấy; thôi, chúng ta đi thôi. Đại úy đứng dậy, đến chỗ khác lấy mũ ba-tông. Lộ-tây-Tư nhân vắng tạ Bá-luân rằng: ông thật là một người thành tín, sau này cũng xin ông cứ thế cho. Bá-luân toan hỏi căn-vặn nhưng Đại-úy đã cầm ba-tông đến rồi, tinh thần như cũ, chân lại mạnh lắm, Bá-luân hỏi rằng: khi ngài qua đây chẳng què chân đó du? sao chóng khỏi vậy. Đại-úy cười rằng: cái tật nhỏ con con, chẳng cần phải chữa. Nói rồi cáo từ, Lộ-tây-Tư dắt đi, trông thẳng tự-hồ đắc-ý lắm. Đi xa rồi, Bá-luân nghĩ riêng rằng; quái gở mụ này! một hai dặn mình chớ bảo thật bệnh của Đại-úy, ý hắn sợ bảo thật, thì thêm sinh bụng lo chăng? nhưng biết đâu là bệnh thật không có thể chữa được?

(còn nữa) — D. T. Q.

Xe LUCIFER tại trường thi

Cuộc thi chạy giơ

Nhất: BỒNG

Ba: TIẾN

Cuộc thi Đình-chiến

Nhất: BỒNG

Nhì: MÉGY

Đều đi xe LUCIFER cả

Xe ấy bán tại hiệu AVIAT

Số 126

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Các viên nữ-tướng về phía tả-dinh bên *Tống* là *Dương-cửu-muội* và *Dương thất-thư* cưỡi ngựa tiến ra, đứng ở trước hàng quân. *Dương cửu-muội* ngồi trên mình ngựa, giơ tay trỏ mặt *Mạnh-tân* mà buông lời si mắng.

Dương cửu-muội nói:

— Loài mọi-rợ kia, nên mau mau rút quân về, may được khỏi chết, nếu không thì ta sẽ đánh cho chẳng còn mét mống nào sống sót vậy.

Mạnh-tân hầm hầm nổi giận, tức thì thúc ngựa, giơ ngọn thiết-trùy, xông vào đánh *Dương cửu muội*. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Mạnh-tân* giả cách thua chạy, *Dương cửu-muội* thúc quân đuổi theo.

Bách-hoa công-chúa (con gái vua *Sâm-la*) cùng *Dương cửu-muội* giao-chiến. Giao-chiến mới được mấy hợp thì *Bạch-hoa* công-chúa lại thua chạy.

Dương cửu muội không chịu thôi, lại thúc ngựa đuổi theo. *Bách-hoa* công-chúa đợi cho đến gần, liền rút ngọn *Lưu-tinh-trùy* quay lại đánh thẳng một cái, trúng ngay vào mình ngựa của *Dương cửu-muội* đang cưỡi.

Con ngựa đau quá nhẩy lồng lên, thành ra *Dương cửu-muội* tự trên mình ngựa ngã lăn xuống đất. *Bách-hoa* công-chúa vừa toan giơ đao lên chém thì trong khi vô ý bất ngờ, bị *Dương thất-thư* bắn cho một phát tên, trúng vào cánh tay, cũng ngã ngựa mà lăn xuống đấy.

Quân *Tống* xúm lại bắt trói đem về. *Mạnh-tân* thấy vậy, liền mình xông đến để định giải-cứu cho *Bách-hoa* công-chúa thì *Lưu-thanh* (tướng bên *Tống*) lại hăng-hái đem quân bản-bộ tiến ra, bởi vậy quân *Sâm-la* thua to.

Mạnh-tân một mình cưỡi ngựa chạy trốn sang trại quân của *Bạch-thành*. Bọn *Dương cửu-muội* cũng thu quân về trại. Các tướng giải *Bách-hoa* công-chúa vào nộp *Chu* phu-nhân.

Chu phu-nhân nói:

— Hãy đem giam vào tù-xa, để đợi giải về kinh-thành, dâng nộp triều-đình.

Các tướng vâng lệnh, đem *Bách-hoa* công-chúa giam vào tù xa. Bỗng nghe báo quân nước *Bắc thủy* đã đến khiêu-chiến. *Chu* phu-nhân họp các viên nữ-tướng để thương-nghị.

Chu phu nhân hỏi các nữ-tướng rằng:

— Bây giờ ai dám đem quân ra đánh?

Chu phu-nhân nói chưa dứt lời thì *Trùng-dương-nữ* đứng dậy bẩm rằng:

— Tiểu-tướng này xin ra trận.

Chu phu-nhân nói:

— Nếu được một người nữa cùng đi thì hay.

Nàng *Mục-quế-anh* vội-vàng đứng dậy nói:

-- Tiểu-tướng xin đi.

Chu phu-nhân bằng lòng, điểm lấy một vạn quân giao cho hai người ra đánh quân giặc. *Trùng-dương-nữ* vâng lệnh, cùng nàng *Mục-quế-anh* dựng cờ nổi trống, đem quân ra trận, cùng quân giặc giao-chiến.

HỒI THỨ XLIX

Lại nói chuyện *Bạch-thành* tướng-quân trông thấy *Trùng-dương-nữ* đem quân ra trận, tức thì thúc ngựa múa đao, xông lại để đánh.

Trùng-dương-nữ cũng giơ ngọn song đao lên để đối-địch. Hai bên giao-chiến, tiếng quân-sĩ reo hò, vang một góc trời. Giao-chiến mới được mấy hợp thì *Bạch-thành* biết sức không địch nổi, tức thì quay ngựa bỏ chạy.

Mạnh-tân nổi giận mà rằng:

-- Ta phải cố đánh mà bắt cho được viên nữ-tướng này để vì em ta báo thù!

Nói xong, liền giơ ngọn thiết-trùy thúc ngựa tiến ra. *Mục-quế anh* thấy vậy, vội-vàng giương cung mắc tên, bắn thẳng một phát chính trúng vào giữa bụng *Mạnh-tân*. *Mạnh-tân* ngã lăn ra đấy.

Quân *Tống* thừa thế đua nhau đuổi đánh quân giặc. *Trùng-dương-nữ* lại gia sức cố đánh, cũng chém được *Bạch thành* tướng-quân ở trên mình ngựa.

Quân giặc chết mất quá nửa, còn kẻ nào sống sót, đều quẳng cả đồ binh mà chạy trốn về nước. Các xe lương-thực của quân giặc bỏ lại rất nhiều *Chu* phu-nhân thấy *Trùng-dương-nữ* lại thắng luôn một trận nữa, mừng-rỡ không biết kể sao cho xiết.

Tin ấy truyền đến trong dinh quân *Tây-hạ*, thái-tử nước *Tây-hạ* kinh ngạc mà rằng:

— Ai ngờ trong bọn nữ-tướng mà có những tay anh-hùng như thế! một mình thắng luôn được quân hai nước, bây giờ còn ai dám ra đối-địch cho nổi.

Thúc thiên-thần nói:

— Điện-hạ chớ lo-ngại! Tiểu tướng này xin đem quân ra trận, quyết sao cũng phải thắng được quân *Tống* mới nghe.

Thái-tử nước *Tây-hạ* bằng lòng, liền điểm lấy hai vạn quân giao cho *Thúc-thiên-thần*. *Thúc-thiên-thần* vâng lệnh, đem quân ra chốn bình-nguyên, giàn thành trận thế.

Thúc-thiên-thần ngồi trên mình ngựa, cắp ngang ngọn giáo mà quát mắng rằng:

— *Tống-tướng* kia, kẻ nào tài-giỏi thì ra đây cùng ta đối-địch, nhược bằng hèn yếu, nên mau mau rút quân về, may được khỏi chết.

Thúc-thiên-thần nói chưa dứt lời thì bên mặt trận quân *Tống* có một viên nữ-tướng múa đao thúc ngựa tiến ra. uy phong trông rất lẫm-liệt. Viên nữ tướng ấy là ai? tức là *Cảnh-kim-hoa* đó.

Cảnh-kim-hoa quát to lên mà rằng:

— Loài mọi-rợ kia nên mau mau rút quân về, chớ để nhơ bẩn đến lưỡi đao của ta.

Cảnh-kim-hoa vừa nói vừa thúc ngựa xông vào đánh *Thúc-thiên-thần*. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Thúc-thiên-thần* giả cách thua chạy, *Cảnh-kim-hoa* thúc ngựa đuổi theo.

Thúc-thiên-thần dụ cho quân *Tống* tiến vào trong trận, rồi miệng đọc một câu thần-trú, tự nhiên trời đất tối-tăm, có trận cuồng-phong ở đâu nổi lên, cây-cối rung-động. Lại có vô-số các tướng *Hắc-sát-ma-quân* hiện hình ở trên không-trung, đuổi đánh quân *Tống*.

Cảnh kim-hoa thấy vậy, giật mình kinh sợ, quay ngựa bỏ chạy, thành ra quân *Tống* thua to, chết hại không biết bao nhiêu mà kể. *Thúc-thiên-thần* thu quân về trại. *Cảnh-kim-hoa* thua trận chạy về, thuật chuyện đầu đuôi những việc quái dị cho *Chu* phu-nhân nghe.

Chu phu-nhân nói:

— Quân giặc đã có những thuật quái dị như thế thì ai là người dám ra đối-địch!

Đỗ phu-nhân nghe nói, tức thì đứng dậy mà thưa rằng:

— Tiểu-tướng này xin ra bắt loài yêu quái ấy.

Nàng *Mục quế-anh* cũng xin theo *Đỗ* phu-nhân cùng đi. *Chu* phu-nhân mừng-rỡ mà rằng:

--Nếu các tướng phá được cái thuật yêu-quái ấy thì thật là công để muôn đời.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN BÁN RẺ !!

Vì cửa hàng sắp giọn lạ phố hàng Đường, số 45, nên muốn bán rẻ :

Tủ sắt đựng bạc.
Tủ lim bày hàng,
Và các hàng dạ, laine, v v ,,
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi
Nên đến xem ngay.

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Thu nửa tiền

Tối thứ sáu 10 Décembre
KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ I)
Hát chèo cải-lương

Tối thứ bảy 11 Décembre
KIM VÂN-KIỀU
(Hồi thứ II)
Hát chèo cải-lương

Diễn hai hồi Kiều này, cách ý-phục rất đẹp, lời trò, câu hát, than văn, ngâm vịnh, toàn lấy chuyện Kiều, nghe rất thú-vị.

Tối chủ-nhật 12 Décembre
TUẦN-TY! ĐÀO HUẾ!
Chèo cổ đặc biệt

Tích chèo cổ này phỉ những tay danh-ca của bản-viện diễn thời không vừa ý các qui-khách vì có lắm giọng bát rất khó.

Hội-đồng Quản-trị hội Cải-lương-hí-viện có nhời bá cáo để liệt-quí hội-viên biết rằng: vẫn hội bảy giờ định tăng lên tới 15000 $ 00 mà đến 1er Janvier 1927 thì thu tiền.

PHÁO VIỆT NAM!!!

Hiệu Trịnh-xuân-Nghĩa
7 Rue du Chanvre, Hanoi
Có bán buôn và bán lẻ :
Pháo Việt Nam kêu làm
Giá bán hạ hơn các nơi

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt.

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ lại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trẻ kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kế-nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Ban hát mới!!!

Ban hát mới!!!

KÍNH CÁO

Bản-hội có lời kính-trình các qui-khách và các hội-viên của bản-hội biết rằng: Bản-hội mới chiêu tập được một *Ban hát chèo mới, ngót hai mươi người, vừa đào kép, toàn là những người xưa nay chưa ai đã diễn qua rạp nào ở Hà-thành.*

Ban này là *Hát góp*: những người trong ban ấy là những người mà bản-hội đã lọc trong các phường hát ở các tỉnh và các thôn quê. Bản-hội chỉ mới lựa được có ngót hai mươi người mà thôi, vì sự kén chọn ban hát, nhất là hát chèo rất khó, làm thế nào cho *đủ thanh đủ sắc và thiện-nghệ*, mà nghệ chèo có phải là nghệ dễ đâu!!! Vì thế trước bản-hội đã phải cử hội-đồng khảo cứu và luyện-tập ban hát mới.

Đến tối chủ-nhật 5 Décembre 1926, tức là tối mồng 1 tháng một ta, ban hát mới bắt đầu diễn tại Hà-thành ở bản rạp, ngõ hàng Mã Mây số 18, để hiến các qui-khách và các hội-viên.

Giá chỗ ngồi không tăng, vẫn thu ha giá như trước. Chú-ý bản-hội cốt mời các ngài đến xem đông, để biết công cho bản-hội thì bản-hội lấy làm hân-hạnh lắm lắm.

Tối nào hát tích gì thì sẽ đăng báo và yết thị tại bản rạp. *Vé cũng bán tại bản-rạp từ tối trước, vì là thu lấy ha giá, nên lấy vé trước để bản-hội sửa soạn chỗ ngồi tử tế.*

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Kính cáo

Vốn bản-hội $800 định tăng lên 12000 $00. Gọi thêm 125 cổ-phần, mỗi cổ-phần 25 $ 00, đóng làm ba kỳ. Ngài nào mua cổ-phần xin hỏi tại rạp hát.

Tạm thu hạ giá

TRÊN GÁC
Ghế lô (Loge): 0 p.40 — Hạng nhất: 0 p. 20
Hạng nhì: 0 p.15 — hạng ba : 0 p. 10

DƯỚI NHÀ
Hạng nhất 0 $ 20, hạng nhì 0 $ 15, hạng ba 0$ 10

Tối thứ sáu 10 Décembre 1926
CHÚA CHỒM-
(Hồi thứ hai)

Tối thứ bảy 11 Décembre 1926
HỒN TRƯƠNG-BA
DA HÀNG THỊT
(Đề Thích giảng linh)

Vui nhất cảnh đánh cờ người.
Buồn cười nhất chỗ đi kiện chồng.

TAM-TINH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghé-ga, số 16, Nam-định

Thuốc lậu và giang mai, bản-hiệu chữa khỏi rất mau, không tốn tiền, lại sinh đẻ như thường. Mỗi chai 1 p. 00, thuốc chai 0 p. 50, giang tỳ đông thuốc bột 1 p.00 bệnh giang hay bệnh trĩ mọc thêm thịt ra thời chữa cắt theo lối hoa mọc mỗi bên 1 p.00, mọc lồn hay giang mà lây sang người đàn bà, sinh ra bệnh không đẻ, hoặc sinh ra bệnh đái mắt đỏ, thời dùng thuốc bổ huyết tiên mọc, mỗi hộp 1 p. 00 thuốc lên cao 1 p 50 một chai ().

Thuốc cai nha phiến ngại nào ăn năng để lâu nằm cũng khỏi, người yếu khỏe ve đi làm được, không phải nghỉ, hàng nhất 2 p 50 hàng nhì 1 p. 00, chai con 0 p. 50, chữa đau mắt có công chữa ra tổng mà biến hiện chứng các và khỏi mắt đẹp không có sẹo trong mắt giữ thời khỏi, mỗi mắt 1 p. 00 thuốc ngoài.

Bản hiệu có đủ các chứng bệnh mới, lâu, nặng trong, có nặng phải cần, chữa cũng được nhỉ sinh khỏi tử, người gần có lắm phải gia, người nghèo cùng quê không có tiền xin thuốc cũng cho, chữa cho chúng nhớ ơn mãi đến ông mồng tinh, đi tinh, lậu tinh, hoạt tinh, tinh bạng, tinh bạng đưng đường lâu, đau ra khắc thấy không đều, buốt tê, vì đau, hay lo nặng, hoạt tinh, sinh hậu ra liền miền không đi, hay ra đỏ thang mới hành đái, đau đang đau ăn đau hoang đau trực, tinh trùng hết, phát thông, sẽ chuyển, và hoạt, trẻ con sinh giảng thì hoạt, khắc nước, đi hoạt, tinh hoạt, lo lắng, lo sợ, đau đầu nghĩ ngợi, sẽ về bồng huyết, ngày ra huyết tinh, cảy hoa, tiêu nắn, đau đầu hoặc thiên đầu thống, khi ho, gió mắt hạp 1 p. 00, hay mệt khoẻ yếu 2 hộp 00, 5 hộp thuốc đau mắt đăng giảng rang tới mới 1 : 00, chai con 0 p. 50, cần thật thuốc tốt phải 0 00 50 0 p 30 một chai.

Các thứ ... và viết thư về bệnh, bản hiệu gửi thuốc tới ... ngay sinh lĩnh hoa giao ngân, chỉ nhờ không gửi thư ... contre remboursement, xin cho mandat ... thêm 0$ 30 về M. TRẦN MỘNG-TỔ chủ TAM-TINH, nhà thuốc Nam-định.

TÔ-HỒNG-ANH

HIỆU MAY QUẦN ÁO TÂY
ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (THÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Các ngài muốn mặc quần áo tây rất lịch sự trong mùa rét này xin mời quá bộ đến hiệu TÔ-HỒNG-ANH chọn các mẫu dạ và laine đủ cả các mùi. Hễ các ngài đã may thử một bộ là lắt phải may mãi.

HƯNG-YÊN

Ai bắt được. — Tên tôi là Nguyễn-xuân-Ngại làm quản-lý cho ông Chanjon là chủ rượu ở tỉnh Hưng-yên, nên hôm 27 novembre 1926 tôi có về tỉnh Haiphong, đến hôm 28 novembre 1926 tôi ra gare lấy vé lên gare Đình-dù, có đánh rơi một cái ví da trong đựng :

2 cái giấy của ông Chanjon ấy quyền cho tôi.

1 cái hình thành phố Haiphong năm 1926 và các giấy linh tinh cùng là các giấy khác nữa.

Nếu ai bắt được xin làm ơn tiện ở Haiphong thì giao trả cho ông Nguyễn-xuân-Ty làm ở sở société Oxygène et d'Acetylène, giáp tỏi; còn ai có tiện ở Hưng-yên thì tới nhà tôi ở kho rượu thuộc làng Lực-điền, tổng Tứ-dương, huyện Văn-mỹ. Hai nơi ấy, mà ai bắt được đem trả giấp cho thì xin bồi phí-tổn và lại hoa hồng và cảm ơn vô cùng.

Nguyễn-xuân-Nghi
Fondé de pouvoirs de M. Chanjon débitant général des alcools à Hưng yên

5.967

Việc Nam-kỳ

CHỢ-LỚN

An trộm xe hơi. — Cách vài ngày rồi đây M. Ông-Tích thương-gia có danh tiếng ở Saigon ngồi xe hơi vào vườn Bách-thú có việc. Xe hơi hiệu Citroen ba chỗ ngồi số C. 5703 có sốp pho hạng bèi.

Vô tới vườn Bách-thú xe để ngoài, Ông-tích vào trong, sốp pho ngồi không trên xe bộ buồn nên cũng thả đi hậy chơi bỏ xe nằm tại chỗ.

Trong lúc sốp pho đi dạo chơi thì có bọn nào chẳng hiểu bộ cũng là rành rẽ cái nghề trộm cắp lắm mo nên lén diệp lên sốp pho đi xa chỗ xe lại thót lên ngồi cho xe chạy đi mất, chừ xe và sốp pho không hay biết chi hết, chừng đến lúc ra về không thấy xe hơi tại chỗ mới biết rằng xe đã bị người lấy mất rồi. Tuy tớ phải chịu phép ngồi xe kéo xuống bót đâm đơn đầu cáo.

Mấy hữa rồi tin tức gì đâu biết mất không nghe đâu mới gặp xe hơi số C. 5703 ấy. Bọn gian lấy xe hơi đi chơi qua tới Chợ-lớn Saigon Hóc môn Bà-điểm đây mà không biết cả thảy. Linh mật thám và tuần cảnh cũng rảng hết sức tiềm tảo ra xe ấy mà cũng không nghe tin gì hết.

Hôi hôm mấy đây gần 16i mười giờ có một cái xe Citroen ba chỗ ngồi sơn đỏ trên có ba người ngồi cả thảy đều ăn mặc bằng nỉ, mặt mày bầnu lãnh phải người tứ tế lắm chạy nơi đường Paris rồi lại quẹo lại đường Bonboure đậu tại chỗ bán dầu săng xe hơi,

Xe Citroen chạy trước, sau có một cái xe hơi lớn trên có Ông-tích ngồi chạy theo.

Khi xe hơi chạy qua đường Paris thì có người cho linh tuần cảnh đương gác tại đó hay các việc và biểu theo đâm cho mấy tên ngồi trên xe Citroen chạy trước đó vì là xe ấy số C. 5703 của ông Tích đã bị mất mấy bữa rồi đó.

Linh tuần cảnh đạp xe máy chạy theo thổi tu hít kêu xe Citroen ngừng, nhưng xe cứ việc chạy hoài nhưng tới con đường Bonboure mấy tên xe Citroen liu chạy luôn không được nên ngừng lại chỗ bán dầu săng đặng mua dầu.

Khi linh lại chỗ xe hơi Citroen đậu thì một người trong ba đương cầm tay bánh xe lớm hộ kêu sốp pho biểu cho xe hơi về kẻo trễ.

Linh tuần cảnh hỏi giấy tờ thì ba cậu trên xe ngó giáo giác kiếm thăng sốp pho nơi rằng xe hơi muốn chở chẳng phải xe hơi của chúng nó.

Thiệt bọn ấy cũng lanh lẹ chớ chẳng kịp không. Mới chạy ngang đường Paris linh thấy rõ ràng ba người ngồi trên xe một tên bận áo bành tô nỉ đen cầm tay bánh mà dám chối dài cho được.

Còn chúng nó nói rằng xe ấy có sốp pho vậy chớ sốp pho nào đó. Cũng là lạ thiệt chớ chẳng phải chơi đâu.

Đem xe và ba cậu về bót đặng tra hỏi cho biết việc ấy ra thế nào. Nghe ra thì ba cậu ngồi trên xe hơi đó, kẻ ở Hóc-môn người ở Bà-điểm.

Lấy xe hơi của người mà dám đi dạo trong chân thành trước mặt linh tuần cảnh thiệt là gan rượt tới thế nói được.

Nhà máy giấy Đông-dương cần mua

Nửa dùng cho nhà máy Viétri, 5 65 nửa tiêu thụ hàng tháng từ 1.000 cho đến 1.200 tấn.

Hỏi tại nhà máy giấy Đáp-cầu.

5.969

Âu Tây tư-tưởng

DỊCH-VĂN THU-XÃ

Báo-kỳ thắng-sử đại-thần ROBIN
đại-nhân sáng lập

E. VAYRAC và NG.-V.-VINH LÂM CHỦ-NHIỆM

Khởi đầu xuất-bản « Truyện Ba người ngự-lâm pháo-thủ », in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm các hồi trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi.

Mỗi quyển. . . . . . 0$05

Hiện đã in ra được bốn quyển: một quyển tựa Dịch-văn thư xã, nguyên-văn của ông E. Vayrac, Nguyễn-văn-Vinh dịch, và ba quyển đầu « NGỰ LÂM PHÁO THỦ ».

Sau này mỗi tháng in ra hai quyển là ít. Qui khách các nơi ưa có thể gửi mua sau quyển kịp rồi.

Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

NHÀ BÁ-CHUỒNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
và chất : Urosormine

Giá 1$80 một hộp

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chữa đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

記 YỤ-KÝ 裕

39, phố hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhỡn-kính, đồ xứ, vân vân.

Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.

Giấy nói số 629

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, tổ các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Gia tiền : **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Các Ngài nên ra mau Hội-chợ, thẳng vào gian (Stand F) xem thứ xe 6 mã-lực hiệu :

RENAULT

Đóng kiểu xe hòm, cửa kính chung quanh (conduite intérieure)

Nom cực đẹp, dòng lối 4 chỗ ngồi, chắc-chắn và dùng được lâu bền. Ngồi trong xe, nắng, mưa, gió, bụi, không thể lọt được.

Xe ấy chạy một giờ tới 75 km mà không tốn mấy nước *xăng*.

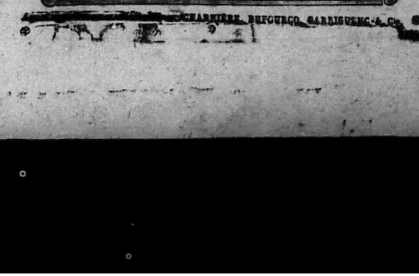
Chạy một trăm ki-lô-mét (100 km) chỉ tốn có 7 *lit* nước *xăng* và nửa *lit* dầu thôi.

Thứ xe 6 mã-lực hiệu RENAULT, là thứ xe nhẹ-nhàng và tốt nhất thế-giới. Các ngài muốn mua, thuê, chữa xe, mua nước *xăng*, các thứ dầu mỡ, và các đồ phụ-tùng trong xe, thì chỉ nên lại ngay hiệu *Đông-Pháp Tự-động-xa Vận-tải Công-ty* tức là *Société des Transports Automobiles Indochinois*, ở số 37 phố *Henri Rivière*, và số 25 *Boulevard Carreau*, Hanoi.

Hiệu ấy mở đã lâu năm, đã có danh tiếng chuyên-môn chữa chạy và chế-tạo các đồ phụ-thuộc xe, rất nhanh và cẩn-thận.

Bán hàng thật-thà, giá-cả phải-chăng. Xin các ngài chiếu-cố.

Kính cáo



Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ đường-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình ki-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền,
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bổ tiền ở trang thứ tư tờ báo này.

茂 MAO-SENG

47, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời hiệu cố.

3013 CẦU-THINH kính cáo.

DELEULE & DETOUILLON

6, Phố hàng Trống, Hanoi

Qui-khách nên mua những xe đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa B.	52.00
Hạng đi đường xa A.	50.00
XE-ĐẠP ALCYON :	
Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi.	52.00
Hạng đi đường xa.	48.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	40.00

3066

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt hè, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascel

0$50 một ống cáu cachets

3002

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mạn trong đại chảng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt-quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tộ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

Trí khoa y-sinh

28, Phố hàng Đường Hanoi

9253

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọ

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3003

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU



Ngủ là rất cần dùng cho khi mệt nhọc. Nếu khi nào ít ngủ hay không ngủ được, nhức đầu, nhức gân, đau lưng, đau thần kinh hệ, hay là vì nóng nực không ngủ được, nếu không chịu chữa ngay các bệnh ấy thì sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gân, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan bác-sĩ Leroy cai quản các nhà thương ở Ba-lê đã cho là một thứ thuốc rất hay và không có nguy hiểm gì cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045



AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN

và an dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ nóng lắm và đã mau tỏ lại rõ rệt êm thấm.



Bán tại Nhà thuốc Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

PARFUM des HUMANITÉS

(SỬ-KÝ THANH-HOA)

Soạn-giả : E. VAYRAC

Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Viết chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . **2$00**

Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển **1.00**

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi

Recommandé : 0$30 thứ 2$00

và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bản từ tám giờ sáng.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15

Tiền cước thường . . 0,05

Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho :

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

HANOI

1781

INJECTION PEYRARD



Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỆNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 283 người A-Rập dùng thuốc này chỉ lành bịnh hết 231 người (Ý theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi



Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ói kém huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho nặt.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT

MÁU BỔ 1$40

3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến-hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau bụng vì bệnh lậy, bệnh ỷ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rào, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên thì tiên. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sót

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt. . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3005

CẢ NĂM CÓ MỘT LẦN

Kỳ Hội-chợ năm nay bản-hiệu cũng có dự cuộc.

Bản-hiệu có đủ các thứ *DA* để làm *GIẦY, VA-LI, MALLETTES, HÒM DA, YÊN NGỰA* cùng *CÁC THỨ HÀNG* bằng da khác nữa.

Xin các quý khách quá hộ tới xem mới rõ cho là nghề của bản-hiệu chuyên-chế. Bản-hiệu xin tính *GIÁ ĐẶC BIỆT* để thỉnh các quý-khách chiếu-cố được lần giải cho hai chữ công-nghệ của bản-hiệu thêm thịnh-đạt thì bản-hiệu rất cảm tạ.

Mua buôn xin tính giá riêng.

GIANG-THỊNH

Hanoi: 1, Rue Jules Ferry. — Nam định : 27 Rue Carreau.

Foire de Hanoi 1926.

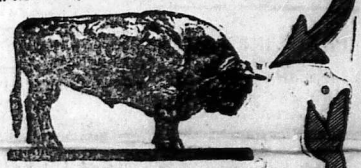
Série 1 n° 1.

THUỐC

MUSCULOSINE BYLA

VITAMINÉE

LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI



Là một thứ thuốc bổ rất mạnh

TRONG

NHỮNG KHI GÂN CỐT SUY-NHƯỢC,

NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,

HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI

Thân-thể khang-thái

Sức-lực cường-kiện

RƯỢU GENTIANE SUZE

CHÊ

BẰNG SÂM

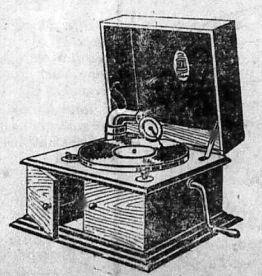
Uống bổ và mát

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông hới, Tourane, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI



MÁY NÓI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$ và 25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-hàng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

CEVO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Cổ những chi-đa sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1910, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**

Tư bản nộp rồi : » **68.400.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGẠN

NGÀY 30 JUIN 1294 : » **81.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIII°), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tỏ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà bảng về phòng (Service des litres).

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

4048

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)